

Helsingin

SUOMALAINEN KLUBI

Klubi 3/2005

**Klubin perinteinen veneretki suunnattiin
kesäkuun alussa
Helsingin Eteläsatamasta Kuivasaareen**

Blue 1 -ilmoitus edellisestä lehdestä

Sisältö 3/2005

Pääkirjoitus	4
Experessis verbis	5
Leo Lehdistö on poissa.....	6
Klubin syyskokous.....	8
Toiminnanjohtajan haku	10
Uusi klubihuone.....	11
Veteraani-ilta.....	12
Mannerheim-näyttely	16
Suomen Kansan Sähköinen Muisti	17
Veneretki	18
Kotimainen ruis ja uutispuuro	30
Pöytälainen.....	34
Suurlähettiläs Kirk	36
Historialta	40
Rapuilta	44
Kuningas Lear.....	50
Johtokunnan Tampereen-vierailu.....	52
MM ja UIT	54
Kirjailta	55
Uusi naapuri Kamppi	56
Haulikkoammuntaa.....	60
Tennistä.....	60
Golfia	61
Syksyn ohjelma.....	62
Johtokunta ja toimikunnat	66

Helsingin Suomalainen Klubi -lehti

Julkaisija: Helsingin Suomalainen Klubi r.y. (www.klubi.fi)

Kansakoulukuja 3, 00100 Helsinki,

puh: +358 9 694 6644 faksi: +358 9 694 6090

Ilmestyy jäsenlehtenä neljä kertaa vuodessa.

Ilmestymisajat: Helmi-, huhti-, syys- ja marraskuu.

Päätoimittaja: Pekka Kostamo

Atk-tuki: Leif Eklöf

Kuvat: Jarmo Heinonen, Arto Toivanen (ellei toisin mainita)

Toimitusneuvosto: Antti Henttonen, Pekka Kostamo,

Yrjö Klippi, Yrjö Larmola, Kauko Lehti, Pekka Ritvos, Jouko Liusvaara

Forssan Kirjapaino, Forssa 2005

Tervetuloa aktiiviseen syksyyn!

■ Vaikka syksymme alkaakin murheen merkeissä saatuamme

suruviestin puheenjohtajamme poismenosta, olen varma siitä, että aktiivinen syksy on paras tapa osoittaa arvostusta edesmenneelle puheenjohtajalle. Varsinainen muistotilaisuus klubiveljille pidettiin tiistaina 6. syyskuuta klo 19, jossa oli laaja osanotto.

Toivon lämpimästi, että Klubin jäsenet osallistuvat innokkaasti monipuoliseen ohjelmaan tänä syksynä. Erityisesti haluaisin muistuttaa, että jokainen veli, joka toimii kummina nuoremmalle jäsenelle, huolehtisi tämän osallistumisesta klubitilaisuuksiin. On hyvin tärkeää Klubin tulevaisuuden kannalta, että aktiivinen jäsenpohja laajenee ja saa uusia tulokkaita vereksine ajatuksineen. Näin turvaamme tulevaisuutemme ja säilymme aktiivisena ja elinkelpoisena Klubina.

Aktiivinen osallistuminen Klubin toimintaan kehittää jäsentä itseäänkin. Hedelmällisen kanssakäymisen avulla annamme toinen toisillemme mahdollisuuden kehittyä. Toisaalta Klubimme tarjoaa myös lukuisia harrastusmahdollisuuksia: biljardin, golfin, tenniksen, metsästyksen jne. muodossa puhumattakaan kulttuurisista riennoista.

Klubillamme on erinomainen internet-sivusto, Suomen kansan sähköinen

muisti. Sen aktiivisesta käytöstä kertoo kuukausittainen 100 000 kävijän määrä. Klubi on onnistunut tässä tehtävässä hyvin. Nykyaikaiseen muotoon tallennettu historia toteuttaa Helsingin Suomalaisen Klubin yleishyödyllistä tehtävää suomalaisuuden ja suomalaisen kulttuurin vaalimisessa ja edistämisessä.

Tätä työtä Klubi haluaa vakaasti jatkaa myös tulevaisuudessa. Haasteena on rahoituksen järjestäminen, mutta yhdessä toimien pääsemme varmasti hyvään lopputulokseen

Lopuksi haluan kiittää kaikkia niitä veljiä, jotka osallistuivat 6. kerroksen remonttihankkeen, ”olohuoneen”, kustannuksien kattamiseen. Ilokseni voin todeta, että sillä rahalla, jonka klubiveljet itse lahjoittivat, lähes koko remontti saatiin toteutettua. Tämä on iloinen asia. Nyt meillä on aiempaa laajempi olohuone jäsenten vapaassa käytössä.

Toivotan miellyttävää ja aktiivista syksyä! Klubin ovet ovat veljille auki. Olette lämpimästi kaikki tervetulleita!

Matti Viljanen

Nurkkakunta voisi juhlia

■ Onko liian nurkkakuntaista uhrata Klubilehden palstatilaa yhden Helsingin ”syräkylän” asioihin? Ei minusta, kun kyseessä on Munkkiniemi, eräs Helsingin helmistä, joka ensi vuodenvaihteessa täyttää pääkaupungin yhtenä kaupunginosana 60 vuotta!

Entisestä **M. G. Steniuksen** kylästä ja puutarhatiluksista, sittemmin Huopalahden kauppalan Munkkiniemen yhdyskunnasta tuli Helsingin 30. kaupunginosa 1.1.1946. Kymmenen vuotta sitten täällä ei juhlittu 50-vuotista kaupunkitaivalta, ei ainakaan niin näyttävästi, että yli 30 vuotta täällä asuneena muistaisin sen.

Juhlittakoon siis nyt, tulevana syksynä ja ensi vuodenvaihteessa, kun tämä ”peräkylä” saavuttaa kunnioitettavan 60 vuoden kypsän iän!

On eräs muukin syy juhlia: elokuussa tuli kuluneeksi 150 vuotta siitä, kun kenraali **Anders Edvard Ramsay** Krimin sodan aikana johti Etelä-Suomen puolustusta. Myös kartanonsa maille Munkkiniemeen kenraali oli rakennuttanut valleja ja tykinalustoja torjumaan englantilais-ranskalaista vihollista.

Torjunta onnistui, eikä Munkkiniemeä saati Helsinkiä valloitettu!

Entisestä Viron Paadisten luostarin patronaattimaista on siis kehittynyt kukoistava kaupunginosa monen sadan vuoden aikana. Toivottavasti Helsingin kaupunki sallii kehityksen jatkuvan. Tulevaisuuden tiimoilta voitaisiinkin jär-

jestää asukastilaisuus juhluvuoden merkeissä joskus loppuvuodesta.

Muitakin ideoita voi heittää: Munkkiniemen Yhteiskoulussa tehtäisiin oppilastyönä Munkkiniemen kotisivut, otettaisiin uusi painos **Kaija Hackzellin** Munkkiniemen korttelikirjasta, samoin kuin **Per Nyströmin** ”Munkkiniemen vaiheita” –kirjasta, viritettäisiin joulu- ja 60-vuotisjuhlavalot ikioman Puistotiemme lehmuksiin jne.

Suuri haaste olisi toimittaa jatkokirja Nyströmin teokseen, joka päättyy vuoteen 1945. Tuolloin tässä kylässä oli jo 7 250 asukasta. Kuka ottaa haasteen ja kertoisi 8 320:lle nykyisen Munkkiniemen asukkaalle, mitä sen jälkeen on tapahtunut?

Pekka Kostamo

LEO LEHDISTÖ ON POISSA

■ Klubimme puheenjohtaja, viestintäjohtaja **Leo Lehdistö** kuoli yllättäen äkilliseen sairaskohtaukseen lomallaan 13. heinäkuuta 2005. Hän oli syntynyt Turussa 24. heinäkuuta 1947.

Puheenjohtaja Leo Lehdistö oli ammattitaitoinen viestintäihminen, hyvä puhuja, luova ja rehti ihminen. Lehdistö oli myös isänmaallinen, sillä hän oli laatinut useita ohjelmia, jotka liittyivät suomalaisiin rintamamiehiin ja veteraaneihin. Klubillemme on menetys, että hän ehti toimia puheenjohtajana vain

runsaat puoli vuotta. Me klubiveljet ja ystävät samoin kuin luonnollisesti myös hänen läheisensä ja omaisensa muistamme ja kaipaamme avointa ja valoisaa Leo Lehdistöä, joka liian varhain poistui keskuudestamme.

Leo Lehdistö valittiin vuonna 2002 Helsingin Suomalaisen Klubin johtokuntaan, jossa hän toimi ohjelmatoimikunnan puheenjohtajana. Hänen ammattaitonsa avulla Klubin ohjelmatoimintaa kehitettiinkin noina vuosina voimakkaasti. Klubin vuoden 2004 syyskokouksessa Lehdistö valittiin yksimielisesti Klubin puheenjohtajaksi, missä tehtävässä hän aloitti kuluvan vuoden alussa. Lyhyeksi jääneen puheenjohtajakautensa aikana hän pani alulle organisaatiouudistuksen sekä ryhtyi omalta osaltaan kehittämään Klubin toimintaa. Hän toimi myös monien Klubin tilaisuuksien puheenjohtajana tai juontajana.

Leo Lehdistö aloitti toimittajauransa Ylen Turun Aleradiossa. Myöhemmin hän oli toimittajana Ajankohtaisessa Kakkosessa sekä TV 1:n Asiaohjelmien ohjelmapäällikkönä. Vuodesta 1997 lähtien Lehdistö toimi Patentti- ja rekisterihallituksen viestintäjohtajana, missä hän kehitti erilaisia viestintämuotoja sekä yhteistyötä TE-keskusten kanssa ja oli palavasti mukana muun muassa INNO-SUOMI-, INNOKOULU-, ja INNOINT-projekteissa.

Suomalaiset muistavat Leo Lehdistön erityisesti *Itse asiassa kuultuna* -oh-

jelmista sekä Tiistaitiimasta. Eräs hänen läpimurtojaan oli julkisuudesta aikaisemmin kieltäytyneen kenraali **Aksel Airon** haastattelu. Myös Klubimme kunniapuheenjohtajasta **Mikko Pohtolasta** hän teki itse asiassa kuultuna -ohjelman kuten monista muista suomalaisista. Hän pani alulle myös Turun Joulurauhan julistuksen, mistä tulikin useihin maihin vuosittain lähetettävä ekumeeninen taapahtuma.

Leolla oli laaja ystävä- ja tuttavapiiri ja sen seurauksena monipuoliset yhteiskuntasuhteet. Siihen varmastikin vaikuttivat hänen vankka ammattitaitonsa ja kokemuksensa viestinnän alueella, sekä hänen valoisa persoonallisuutensa. Hän oli sanavalmis ja huumorintajuinen ja osasi kuunnella ympäristöään. Hänen tilannetajunsa oli erittäin hyvä. Ammattisaan hän myös noudatti viestinnän hyviä periaatteita. Erityisesti piti olla asiaa, esittää se selkeästi ja olla rehellinen.

Leo Lehdistö elää mielissämme monipuolisena ja innostavana ihmisenä niin klubiveljenä, ystävänä kuin puheenjohtajanakin.

Martti Enäjärvi

Toiminnanjohtaja Jouko Liusvaara:

AVOIMUUTTA VALINTOIHIN

■ Puheenjohtajamme **Leo Lehdistö** poistui joukostamme yllättäen. Klubi menetti suositun puheenjohtajansa vain puolen vuoden palvelun jälkeen. Varamiesjärjestely on yhdistyksessämme mahdollista toteuttaa niin, että varapuheenjohtaja **Matti Viljanen** hoitaa puheenjohtajan tehtäviä vuoden loppuun.

Entä sen jälkeen? Kuka johtaa Klubiamme vuonna 2006?

Vaihtoehtoina on , että joku nykyisistä johtokunnan jäsenistä valitaan tai sitten joku aivan uusi mies valitaan ensin johtokuntaan ja sitten heti puheenjohtajaksi. Molempia vaihtoehtoja edeltää kuitenkin johtokunnan jäsenten vaali.

Otetaanpa säännöt avuksi!

Jäsenluettelon sivulla 114 alkavat yhdistyksemme säännöt. Siltä varalta, että olet luettelosi hukannut, kerron valintoja koskevat sääntökohdat tässä:

5 § Klubin hallituksena on johtokunta, johon kuuluu yhdeksän kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä. Jäsenistä on vuosittain erovuorossa kolme ensin arvalla ja sen jälkeen vuoron mukaan. Erovuorossa olevaa jä-

sentä ei yleensä tulisi valita uudelleen kuin kerran.

6 § Johtokunnan puheenjohtaja, joka toimii myös Klubin puheenjohtajana, valitaan syyskokouksessa kalenterivuodeksi kerrallaan. Johtokunta valitsee kalenterivuoden ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan varapuheenjohtajan, joka toimii myös Klubin varapuheenjohtajana.

Seppo Pukkila

Mitä se on?

Lähestyessämme näitä sääntöpykäläi otakaamme samalla käsiteltäviksi muut tulevaan johtokuntaan valittavien henkilöiden tilanteet.

1. Leo Lehdistö valittiin syyskokouksessa 2004 kolmeksi vuodeksi johtokuntaan. Jotta kolme vuotta täytyisi sääntöjen tarkoittamalla tavalla, hänen mandaatilleen on valittava seuraaja kahdeksi vuodeksi.

2. Johtokunnasta on jäämässä pois **Timo Turunen**, joka on palvellut ansiokkaasti talous- ja hallintotoimikunnassa sekä jäsenenä että puheenjohtajana kaksi kolmevuotiskautta. Hänen tilalleen on valittava mies kolmeksi vuodeksi.

3. Johtokunnassa on tällä hetkellä

KLUBIN SYYSKOKOUKSESSA

kaksi jäsentä, joilla täyttyy ensimmäinen kolmevuotiskausi. He ovat hovioikeudenlaamanni **Ukko Kiviharju** ja toimitusjohtaja **Leif Eklöf**. He ovat kelpoisia valittaviksi vuosia käytännössä olleen tavan mukaan joko suoraan seuraaviksi kolmeksi vuodeksi tai sitten jonkun kousedustajan niin vaatiessa asetuttava ehdolle muiden ehdokkaiden kanssa.

Syyskokous joutuu siis valitsemaan kolme jäsentä kolmeksi vuodeksi ja yhden kahdeksi vuodeksi.

Kenestä uusi puheenjohtaja?

Puheenjohtaja valitaan johtokunnan jäsenistä yhdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Jos Sinulla on hyvä puheenjohtajaehdokka mielessäsi, hänet pitää siis saada ensin johtokunnan jäseneksi.

Jos hän on Klubin ulkopuolelta, hänet tulee hyväksyttäväksi ensin Klubin jäseneksi kahdessa johtokunnan kokouksessa. Johtokunta kokoontuu vielä kolme kertaa ennen vuosikokousta. Kokouspäivät ovat ns. klubi-iltapäiviä 15. syyskuuta, 20. lokakuuta sekä vuosikokouspäivänä juuri ennen vuosikokousta 17. marraskuuta.

Millainen mies?

Asiaa voit lähestyä lukemalla aluksi sääntöjemme toinen pykälä. Siinä kerrotaan Klubin tarkoitus. Koska puheenjohtajan tulee johtaa Klubiansa pykälässä määrättyyn suuntaan, hänen pitää olla mies, joka vaalii suomalaiskansallisia perinteitä,

suomalaista kulttuuria ja suomen kieltä. Hänen tulee toimia suomalaisuuden ja Klubin hyväksi ylläpitämällä isänmaallisten, sivistyksellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten harrastusta. Näinhän nuosäännöt puheenjohtajan ominaisuudet määrittelevät - hieman "mutkan kautta".

Klubi on puoluepoliittisesti riippumaton yli 2 300 miehen yhdistys, joka myös omistaa toimitalonsa. Uuden puheenjohtajan toivotaan olevan karismaattinen mies, jolla on taito johtaa ja sovitella sekä olla innostunut tehtävästään. Lisäksi hänellä on oltava aikaa ja vastuullisuutta. Puheenjohtaja ei saa olla pelkästään jonkin ammattikunnan tai harrastuspiirin "oma mies", vaan hänen tulee olla laajakatseinen henkilö, jolla on kosolti kontaktipintaa ympäröivään yhteiskuntaan.

Valintoja helpottaisi, jos Sinä, joka olet jäsen ja tiedät olevasi sopiva puheenjohtajaksemme, keräisit ympärilläsi kannattajajoukon ja lähtisit mukaan päättämään yhteisen Klubimme asioista. Muista, että Klubimme täyttää 130 vuotta 25.4.2006 - ja silloin juhliitaan.

Ennen vuosikokousta tapahtuu paljon Klubilla - tavataan siis siellä.

*Jouko Liusvaara
toiminnanjohtaja*

Haluatko Klubin seuraavaksi toiminnanjohtajaksi?

Klubimme arvostettu toiminnanjohtaja jää eläkkeelle vuoden 2005 lopussa ja johtokuntamme etsii hänelle seuraajaa.

Odotamme uudelta toiminnanjohtajalta:

- klubihenkisyyttä
- hyvää suullista ja kirjallista esitystaitoa
- sähköisen viestinnän hallintaa
- yhteistyökykyä
- taloudellista luotettavuutta

Jos olet isolla sydämellä klubihenkinen, ymmärrät poikkeavia työaikoja, arvostat kuitenkin vapaita viikonloppuja ja rauhallisempaa kesäjaksoa, niin lähetävapaasti muotoiltu hakemuksesi koulutustasi ja tähänastista työuraasi koskevine liitteineen johtokunnalle syyskuun loppuun mennessä.

Merkitse kuoren vasempaan alanurkkaan "Toiminnanjohtaja".

Antamasi tiedot ovat luottamuksellisia.

Helsingin Suomalaisen Klubin johtokunta

Uusi klubihuone 6. kerroksessa

Rakennusmestari Hannu Wartiala oli mukana Klubin puolesta vastaanottamassa uutta, rauhallisen vaaleansävyistä klubihuonetta.

■ Klubimme tiloihin on valmistunut vain jäsenten käyttöön tarkoitettu klubihuone. Tila sijaitsee 6. kerroksessa. Se on rakennettu siten, että Helsinki-sali on hie- man pienentynyt ja vastaavasti vieressä ollut huone on kasvanut.

Klubihuoneessa on 21 vakinaista istuinpaikkaa, mutta tarvittaessa paikkojen määrää voidaan hiukan kasvattaa.

Kalustus koostuu pääosin **Alvar Aal-**lon suunnittelemista käsinjojallisista tuoleista ja 5-6 hengen lasipintaisista pöydistä. Kaikki kalusteet on otettu käyttöön. Kunnostus- ja huoltotöistä ovat vastanneet Klubimestarimme.

Rakennustöiden yhteydessä myös Helsinki-sali on saanut uuden valoisan ilmeen.

Kun tiloihimme on ensimmäistä kertaa valmistunut vain jäsenten käyttöä varten tarkoitettu oleskelu- ja ruokailutila, on tietenkin toivottavaa, että sitä myös aktiivisesti käytetään.

Nyt valmistunut klubihuone on ensimmäinen vaihe 6. kerroksen kokonaiskunnostuksesta.

Rakennustyöt on tehty siten, että tila voidaan tekniikan ja materiaalien puolesta tarvittaessa liittää tulevaisuudessa kunnostettaviin tiloihin.

Tässä yhteydessä on aihetta kiittää niitä klubiveljiä, jotka ovat eri tavoin olleet mukana tämän projektin toteuttamisessa.

Pertti Virkkunen

Veteraanien työtä kunnioitetaan tulevaisuudessakin**Maanpuolustusjuhla ja muistomerkki**

Puheenjohtaja Leo Lehtisen avauspuhe jäi hänen viimeistä edelliseksi klubi-illan avaukseen. Hänen esittämänsä ajatus veteraanien muistomerkin aikaansaamisesta toivottavasti toteutuu oman aikamme mahdollisuudet ja vaatimukset huomioon ottavalla tavalla.

tukekoot veteraanien perinteitä!

Helsingin Suomalaisen Klubin perinteinen veteraani-ilta 21. huhtikuuta haluttiin laajentaa sotiemme veteraanien ja nuorempia sukupolvia edustavien reserviläisten yhteiseksi maanpuolustusjuhlaiksi. Siten perinne jatkuisi veteraanien rivien edelleen harvetessa.

■ Nyt ensimmäisellä kerralla tavoite ei vielä täysin toteutunut, sillä reserviläisveljiä oli mukana toivottua vähemmän. Hyvää pyrkimystä ei kuitenkaan kuopata.

Klubin puheenjohtaja **Leo Lehdistö** esitti avauspuheessaan ajatuksen veteraanien valtakunnallisen muistomerkin aikaansaamisesta. Kirjailija **Antti Tuuri** kertoi juhlapuheessaan sotaromaaniensa taustoista ja syntyvaiheista. Klubin orkesteri ja kuoro juhlistivat esityksillään tilaisuutta. Perinteinen läskisooši-illallinen oli piste iin päälle.

Millainen monumentti?

Veteraanien muistomerkkijatkuksesta virisi keskustelua jo juhlassa. Leo Lehdistö jatkoi sitä myöhemmin keväällä Suomen Sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtajan **Simo Kärävän** kanssa.

Tuolloin nousi esille se, että maassamme on jo ennestään runsaasti erilaisia sotiemme muistomerkkejä. Sankarihaudoilla olevien 550 patsaan lisäksi on veteraanimuistokiviä noin 350 sekä eri aselajien ja joukko-osastojen muistokiviä tai -laattoja yli 300.

Matkailuneuvos **Antero Tuomisto** on 1998 julkaisemassaan teoksessa Suomalaiset sotamuistomerkit esitellyt yli 2 500 sotiemme muistomerkkiä Pähkinäsaaren rauhasta viime vuosituhaten lopulle. Uusi patsasmuotoinen muistomerkki saattaisi jäädä yh-

Veteraanien tervehdyksen tuonut Simo Kärävä on osallistunut keskeisesti muistomerkkijatuksen kehittelyyn.

deksi monista ja vähäisen joukon nähtäväksi.

Kärävän ja Lehdistön keskustelussa virisi ajatus, jota kehiteltiin loppukesällä useamman jäsenen kesken. Klubillamme on *Suomen kansan sähköinen muisti* -otsikolla toimiva internet-ohjelmisto. Siihen on tähän mennessä tuotettu kansainvälisestikin laajalle levinneet sivustot Suomen marsalkka **Mannerheimistä** ja säveltäjämestari **Sibeliuksesta**, samoin tiedostot sotavangeista ja Karjalan sankarihautoihin jääneistä sankarivainajista.

Internet-monumenttiko?

Olisi myös mahdollista valmistaa ajan henkeen sopiva ja kaikkialle Suomeen sekä muualle maailmaan ulottuva veteraanien internet-monumentti, johon koottaisiin kaikki viime sotiemme muistomerkit lyhyine tekstiselostuksineen. Tällainen sähköinen muistomerkki tavoittaisi parhaiten nykyisen ja tulevan nuorisonkin.

Tehtävä olisi mahdollista jakaa siten, että toteuttamiskumppaniksi saataisiin Suomen kirkkokunnat, jotka kokoaisivat hallinnassaan olevat sankarihautapatsaat eri tiedostoksi. Klubi vastaisi muista.

Nämä kaksi osiota linkitettäisiin toisiinsa, ja niihin liitettäisiin muut aiheiltaan läheiset tiedostot.. Materiaalia koottaessa pyrittäisiin käyttämään hyväksi matkailuneuvos Tuomiston laajaa kuvakokoelmaa. Paikalliset veteraaniihteisöt olisivat apuna, jolloin kustannuksia aiheuttavia lisäkuvauksia tarvittaisiin

Kirjailija Antti Tuuri kertoili mukaansa tempaavasti sotaromaaniensa synnyttämiestä.

vähemmän.

Asia jätettiin klubin johtokunnan jäsenen, webmaster **Leif Eklöfin** edelleen kehiteltäväksi sekä aikanaan johtokunnalle esiteltäväksi. Todettiin, että ajatus voidaan nähdä yllättäen pois menneen puheenjohtajamme Leo Lehdistön velvoittavana toivomuksena Klubille.

Sotaromaanien synty

Illan puhujavieras, yli 40 suosituksen romaanin kirjoittaja Antti Tuuri kertoili elävästi sotaromaaniensa syntyvaiheista. *Talvisota*-romaaninsa hän sai virikkeen jo *Pohjanmaa*-sarjaa kirjoittaessaan, jolloin hän haastatteli veteraaneja.

Talvisota-kirjaan hän sotaa kokemattomana kirjoittajana löysi uskottavan esittämistavan kauhavalaiselta veteraanilta **Jussi Pernaalta**, joka keinutuolissa istuen tarinoiden lyhyin lausein koruttomasti kokemuksestaan. Tekstistä tuli niin vakuuttavaa, että joku arvostelija luuli kirjoittajankin olevan veteraani.

Rukajärvi-kirjojansa varten Tuuri sai 14. divisioonan perinnetoimikunnan organisoimaan veteraanien haastattelut laatimiinsa sataan kysymykseen, joihin kertyi yli 600 vastaajalta tekstiä 10 000 liuskaa. Materiaali poiki suunnitellun yhden kirjan sijaan kolme.

Puhuja kertoili esimerkkejä monista vastauksista, muun muassa ahkerasta saunojen rakentamisesta ja sodasta kotiin paluusta. Kirjailija arveli 14. divisioonan alueelta löytyvän tuhansia saunan pohjia, sillä sauna pyrittiin rakentamaan

aina, jos oltiin kaksikin päivää samassa paikassa.

Rauhan tultua rajaa ylitettäessä pantiin mies mieheltä kulkeman käsky: "Viimeinen mies panee puomin kiinni!". Talven kynnyksellä kotiin palaavilla maaseudun miehillä oli yleensä ensimmäisenä työtehtävänä rankametsään meno tai auran hakeminen pellolta. Rauhan töihin siirryttiin mutkattomasti.

Kiinnostuneina kuunneltiin myös kirjailijan kuvauksia Pohjanmaa- ja Talvisota-aiheisten elokuvien tekemisestä ohjaaja **Pekka Parikan** kanssa.

Sotaveteraaniliiton kunniapuheenjohtaja Simo Kärävä esitti veteraanien kiitoksen arvokasohjelmaisen juhlan järjestämisestä ja toivoi perinteen jatkuvan klubin ohjelmassa

Antti Henttonen

MANNERHEIM

KEISARILLISEN VENÄJÄN UPSEERI SUOMEN MARSALKKA

Kansallismuseossa avattiin Mannerheim-näyttely 6.7.2005 arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnä ollessa. Näyttely on omistettu Mannerheimin koko elämänsäkaarelle. Suomalaisille ehkä tuntemattomampi aika, opiskelu Suomessa ja Venäjällä sekä palvelu Venäjän armeijassa, esitetään esinein, kuvin ja dokumentein.

■ Esillä on Aasian-matkaaja, kenraali ja valtionhoitaja, sotien ylipäällikkö sekä presidentti. Virallisen ja valtiollisen elämän lisäksi näyttely esittelee monipuolisesti Mannerheimin persoonaa, eleganttia maailmanmiestä, metsästäjää, kulinaria, kansalaisjärjestöjen aktiivista

toimijaa ja maailmanmatkaajaa.

Näyttelyssä oleva aineisto on kerätty lukuisista Suomen ja Venäjän museoista, yksityiskokoelmista ja arkistoista. Esillä on ennen näkemättömiä, harvinaisia esineitä ja dokumentteja, joiden historiallinen arvo on ainutlaatuinen. Näyttelyssä on myös esillä Klubin tuottama Mannerheim-CD, josta on nyt valmiina suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan-, ranskan- ja venäjänkieliset versiot.

Näyttely on avoinna 9.10.2005 asti Kansallismuseossa, mistä se siirtyy Mikkelisiin.

Avoinna ti-ke 11-20, to-su 11-18, ma suljettu.

Mannerheim-näyttelyn avajaisia kunnioittivat läsnäolollaan vuorineuvos Aarne J Aarnio, kreivi Mannerheim sekä Marskin adjutantti Rafael Bäckman seuralaisineen.

SUOMEN KANSAN SÄHKÖINEN MUISTI

■ Helsingin Suomalainen Klubi on yleishyödyllinen yhteisö, jonka toiminta hyödyntää koko yhteiskuntaa. Klubi on rekisteröinyt vuonna 2000 tavaramerkikseen ilmaisun ”Suomen kansan sähköinen muisti”. Tämä on pohja sähköisen sisällön tuottamiseksi Internetiin kaikille suomalaisille ja maailmanlaajuisesti. Sisältö on pääosin monikielinen. Muistiin tallennetaan suomalaisen kulttuurin ja elämämuodon perusasioita.

Klubi on esiintynyt Internetissä jo vuodesta 1995. Tällöin aloitettiin suunnittelu kaikille avoimien palvelujen kehittämiseksi maailmanverkossa. (www.klubi.fi)

Ensimmäinen merkittävä tietokanta sivustollamme on karjalaisten sodissa kaatuneiden sivusto, jossa nimiä on 12.500. (www.ksv.mpoli.fi)

Seuraava oli mittava Mannerheim-projekti, joka toteutettiin vuonna 1998 viidellä kielellä. Valmiina on nyt suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan-, ranskan- ja venäjänkieliset versiot. Sivustosta on myös valmistettu tuhansittain CD ROM-levyjä jaettavaksi ilmaiseksi mitä moninaisimpiin kohteisiin. (www.mannerheim.fi)

Jean Sibeliuksen Internet-sivusto (www.sibelius.fi) on valmistunut suomeksi ja ruotsiksi. Seuraavaksi valmistuu vuoden vaihteessa englanninkielinen versio. Sivusto sisältää tekstin ja kuvien lisäksi myös laajan musiikki-osion. Osa

materiaalista on ennen julkaisematonta.

Suomalaiset sotavankileirien saaristossa. Klubi on ottanut hoitaakseen laajan YLE: llä aikaisemmin sijainneen sivuston, jota kehitetään ja ylläpidetään Klubin puitteissa: <http://www.klubi.fi/sotavangit/>

Tällä hetkellä työestetään sotaveteraanijärjestöjen pyynnöstä laajaa sivustoa suomalaisista sotamuistomerkeistä sekä Akseli Gallen-Kallelaa koskevaa sivustoa Tarvaspään museon pyynnöstä.

Suomen kansan sähköinen muisti on saavuttanut suuren lukijakunnan ja kulkaisittain sivuilla käydään noin 100.000 kertaa!

*Leif Eklöf
webmaster*

Mielenkiintoinen assosisaatio

Pelastiko insinööri Allan Staffans Helsingin?

Klubin veneretkellä 3. kesäkuuta Kuivasaa-
ren rannassa oli helppo eläytyä sadan vuo-
den takaisen sotilaan tuntemuksiin:

”Täällä minä seison, yksinäisellä saarella,
tehtävänäni puolustaa siviilyhteiskuntaa,
Helsinkiä, jonka tornit erottuvat tuolla ula-
pan takana. Saattavat saksalaiset hyvinkin
hyökätä, vaikka keisarit veljeilevätkin,
kuka niistä tietää”.

■ Kuivasaari on melkoinen tykistömuseo. Iso osa on Obuhovin tykkitehtaan tuotantoa 1890-luvulta. Kuivasaari oli osa merilinnoitusketjua, joka ulottui Santahaminasta Harmajaan ja Isosaareen (itse asiassa Hankoon asti) Viaporin pääsaaret keskuslinnoituksena. Maailmansodan uhan kasvaessa keisarivalta ryhtyi kiireesti uudistamaan linnoituksen tykistöä, jottei toistuisi sama virhe kuin 1855, jolloin englantilaiset ja ranskalaiset laivat pystyivät esteettä pommittamaan Viaporin linnoituksen tykinkantaman ulkopuolelta.

Helsinki pelkäsi. Saarilla käyneet asiantuntijat tiesivät kertoa, että tykkien lavetit kääntyivät 180 astetta. Oli pelätty jo ennenkin: suurlakkovuonna 1905 ja Viaporin kapinan vuonna 1906.

Viaporin vahvat valonheittäjät valaisivat iltaisin Helsingin keskustaa. Propagandaeleen tehosta kertovat muun muassa **Juhani Aho** ja **Eino Leino** kirjoissaan. Ehdottipa hätääntynyt kenraalikuvernööri **Obolenski** syksyllä 1905, että Helsingin venäläiset koottaisiin Katajanokalle, jotta tykistö olisi vapaa ampumaan kaupunkia, jos tarvittaisiin. Kenraali **Salza**, tšekäläinen ylipäällikkö, kuitasi typeryyden sanalla ”mahdotonta”. Venäläisiä ja heidän perheenjäseniään oli kaikkialla.

Punakaarti Helsingissä, Venäjä Suomenlinnassa

Uusi ahdistuksen paikka koitti keväällä 1918. Punakaarti hallitsi Helsinkiä, mutta

merilinnoitus oli Venäjän armeijan eks-territoriaalia, vierasta maata: asiaton lähestyminen kielletty!

Valtaa pitävät linnoitustykistön sotamiehet ja matruusit olivat suurelta osalta vallankumouksellisia, mutta maailmansodan vuoksi miehitykseksi oli siirretty myös puolalaisia joukkoja, joita ei pidetty luotettavina rintamapalvelukseen käytettäviksi. Heihin ei Venäjän vallankumous ollut tarttunut.

Keskuslinnoituksessa oli myös upseereja, jotka olivat matalaa profiilia pitäen säilyttäneet päänsä ja myös osaksi tehtävänsä, ne työt, joissa tarvittiin koulutettua upseeria. Heitä olivat mm. linnoituksen komentaja eversti **Kovanko** ja tykistönkomentaja eversti **Balsam**.

Mutta mille puolelle linnoitus asetuisi, jos Helsingistä käytäisiin tosissaan taistelemaan? Oliko syytä uskoa, että venäläiset tahtoivat vain päästä kotiin ja olivat haluttomia sekaantumaan suomalaisten kiistaan? Tuskin. Aseita ja ampumatarvikkeita kyllä trokattiin niin punaisille kuin valkoisille.

Staffans ja 20 luetettua

Kenraali **Mannerheim** lähetti Vaasasta salaiselle lennätinasemalle Helsinkiin tiedustelun, olisiko mahdollista tehdä merilinnoituksen tykit vaarattomiksi. Hänelle voitiin kertoa, että puuhaan oli jo ryhdytty. Kone ja Silta Oy:n insinööri **Allan Staffans** oli koonnut luotettavista miehistä kaksikymmenpäisen joukon, johon kuului väkeä telakanjohtajista koulupoikiin.

Uskomattoman uhkarohkeassa hankkeessa Staffansilla oli kaksi valttia käsissään. Tykistöpäällikkö Balsam oli kirjoittanut "Insinööritoimisto Ferrolle" venäjänkielisen valtakirjan ryhtyä tykkien huoltotöihin. Lisäystä "ja purkaa lukot varastoon" hän ei enää uskaltanut kirjoittaa, mutta suostui jättämään tyhjää tilaa tekstin ja allekirjoituksen väliin.

Siekailematon Staffans täydensi tekstin toisella kirjoituskoneella. Sauma näkyy selvästi. Toinen valtti oli Brest-Litovskin rauhansopimus 3. maaliskuuta. Siinä Neuvosto-Venäjä sitoutui poistamaan joukkonsa Suomesta ja riisumaan linnoitusten tykistöt.

Brest-Litovsk oli taikasana. Kukaan huhujen täyttämässä kaupungissa tuskin tarkkaan tiesi, mistä oli kysymys, mutta määrätietoinen Staffans esiintyi rauhansopimuksen ehtojen täyttäjänä.

Tykinlukot varastoon toimimattomina

Puolentoista kuukauden jännittävät matkat yhteysaluksilla niin pitkälle kuin pääsi – kapteenit olivat juonessa mukana – ja loputtomat vaellukset jäälakeuksilla, sitten kiireinen työ tykkien ääressä. Juonia ja häikäilemättömyyttä tarvittiin.

Tykinlukot pakattiin venäläisten silmien alla linnoituksen varastoihin, mutta niistä oli poistettu pieniä ratkaisevia osia, jotka salakuljetettiin Helsinkiin.

Kuinka kaikki oli mahdollista? Venäläisten sotaväsymys selittää osan. Mutta punaisessa Helsingissä toimi suurensuuri

valkoisen maanalaisen liikkeen verkko, muonittajia, tavaranhankkijoita, kätkejiä. naisia ja miehiä. Koulupojat ja -tytöt toimivat viestinviejinä.

Kun saksalaiset nousivat maihin Hangossa, **von der Goltz** teki 5. huhtikuuta merilinnonituksen ja laivaston päälliköiden ja sotamiesneuvostojen kanssa sopimuksen, joka takasi, että jos nämä nostavat puolueettomuutensa merkiksi punavalkoisen lipun, III- (shaa-) kirjaimen, laivastolle taataan vapaa poisääsy vesien auettua. Sopimus piti. Maihin jääneiden vallankumoussotilaiden kohtalo oli toinen.

Spekulaatioita ja spekulaatioita

Venäläisille oli jo selvinnyt, että tykit olivat käyttökelvottomia, samoin Helsingin punakaartille. Entä jos näin ei olisi ollut? Helsinki vallattiin lähes kortteli kortteliilta katkerissa taisteluissa.

Jännittävät käänneet herättävät spekuloinnin halun. Entäpä jos Pietarissakin jo tiedettiin, että tykit oli mykistetty? Entäpä jos sielläkin jo ajateltiin, että säästyy pari tuhatta miestä Suomesta, joka jo oli menetetty, kotimaan tarpeisiin? Että eivätpähän saksalaisetkaan ammu tykeillä selkään poistuvaa laivastoa.

Leijonalippu nostettiin 12. toukokuuta 1918 Kustaanmiekan salkoon ja senaatin puheenjohtaja **Svinhufvud** risti Viaporin Suomenlinnaksi. Staffansia ja hänen miestensä hengenvaarallista ja fyysisesti ääriajolle viedyttä ponnistelua

Veneretki Uuninluukusta Kuivasaareen

ei tilaisuudessa sanallakaan muistettu. Staffansilla oli varaa jäädä huomaamattomaksi. Hän, joka oli nuoruudessaan koonnut jokilaivoja Amurilla ja Volgalta Venäjän valtakunnan laskuun, pelasti sodan jälkeen kaksi konkurssikypsää telakkaa, Crichtonin ja Vulcanin, ja rakensi Suomelle sekä sota- että kaupalaivaston. Ellei vuorineuvos Staffans, merimiehen poika Vaasasta, olisi kuollut 1946 vain 66-vuotiaana, hän varmasti olisi antanut panoksensa sotakorvausteollisuuteenkin.

■ Aurinkoisena alkukesän aamuna oli 126 klubiveljeä kokoontunut Eteläsatamaan, josta starttasimme Klubin Puhaltajien musisoidessa Klubin perinteiselle jo 21. veneretkelle kohti Helsingin edustan Kuivasaaren rannikkotykistölinnaketta.

Matkalla kiersimme Kaivopuiston rannan ja ulos suuntasimme Uuninluukusta komeassa klubilaisten veneiden letkassa Helsingin Sataman *Amandan* toimiessa johtoveneenä. Matka sujui leppoisasti, ja meri oli tyyni.

Kuivasaaren rantautuessamme Klubin orkesteri soitti laiturilla kepeää musiikkia toivottaen klubiveljet tervetulleiksi. Orkesterin käytössä oli poikkeuksellisesti oma taksivene menomatalla.

Lounas maistui tykkishown jälkeen

Kuivasaarella meidät ottivat vastaan Suomenlinnan Rannikkorykmentin komentaja **Heikki Rauhala** sekä Suomenlinnan Rannikkotykistökillan puheenjohtaja **Martti Holma** ja kiltaveljet **Ensio Selin** ja **Jussi Wirtanen**. He toimivat myös oppaina tutustuessamme Kuivasaaren ylpeyksiin, 12 tuuman rannikkotykkeihin sekä muuhun tykkimuseon kalustoon.

Mieleenpainuvan tykkikerroksen jälkeen maistui klubiveli **Matti Laukkasen Annet**-aluksessa ja laiturilla nautittu maukas lounas juomineen. Myös Puhaltajien reippaat sävelet kohottivat mukavasti tunnelmaa. Klubilaisilla oli myös mah-

Kuivasaarella meidät ottivat vastaan Suomenlinnan Rannikkorykmentin komentaja Heikki Rauhala sekä Suomenlinnan Rannikkotykistökillan puheenjohtaja Martti Holma ja kiltaveljet Ensio Selin ja Jussi Wirtanen.

dollisuus saunoa Kuivasaaren erikoisessa öljylämmiteisessä saunassa ja heittää talviturkki mereen.

Kaikki hyvä loppuu aikanaan, niin tämäkin retki, ja lähtö oli edessä rennoissa tunnelmissa.

Kiitimme komentaja Rauhalaa ja kiltaveljiä hyvin junailusta ja opastetusta retkestä luovuttamalla heille Klubin kirjan *Pojat Suomalaisella Klubilla* ja musiikkikasetit.

Kotimatkan iloksi ja piristykseksi Annetella orkesteri jaksoi toki vielä puhallella reippaita bravuureitaan.

Lämpimät kiitokset klubiveljille Kaj Sarpaneva, Matti Laukkanen, Timo Nieminen, Kari Leino ja Raimo Korhonen

veneiden järjestämisestä veloituksesta klubilaisten käyttöön. Unohtaa ei sovi liioin retkipioneeri Eino Papinniemeä ja orkesterin johtajaa Timo Kivi-Koskista! Ensi vuonna tavataan taas näissä merkeissä!

Kari Wallin

Kuivasaassa näkymät ovat historialliset.

Veneretkien veteraani Eino Papinniemi:

”Urkki Ykkönen” teki koepurjehduksen

Yksityisryttäjä, nyt eläkeläinen **Eino ”Eikka” Papinniemi** on ollut Klubin jäsen kauan: vuodesta 1973! Ja melkein siitä saakka hän on osallistunut myös veneretkiin. Ensi alkuun tosin kaavailtiin peräti Klubin Regattaa, kun **Erkki Salonen** oli sanonut Eikalle, että ”hoida homma”.

■ Koepurjehdus tehtiin **Timo Niemisen ”Urkki Ykkösellä”** (Timon isä oli **Urkki** ja aika oli **Kekkosen** aikaa). Parin ”regatan” jälkeen päädyttiin kuitenkin tyytyä yhteisiin saariretkiin, kun veneilevien jäsenten lisäksi myös muiden klubilaisten kiinnostus heräsi.

Joka vuosi rantauduttiin eri rantaan, ja niitä riittikin Eikan mukaan 18 vuodeksi. Isompiin paatteihin siirryttiin myös sen vuoksi, että oma vene häiritsi ”kulttuurin” harrastamista. Näin kesäkuinen yhteinen veneretki leimautui ”talviruokintakauden” päättymistilaisuudeksi, josta alkoi ”laidunkausi”.

Nieminen tykkimies Kuivasaaressa

Veneretkien veteraani on siis myös Timo Nieminen, joka teki silloisella veneellään regataksi aiotun tapahtuman koepurjehduksia. Nytkin hän oli mukana Kuivasaaressa omalla veneellään.

- Olin Kuivasaaressa myös tykkimie-

henä varusmiesaikana, ja on mukava muistella täällä niitä aikoja, Timo kertoo ja asettuu mittatikuksi mahtavien 12-tuumaisten viereen Patterinmäellä.

Niiden kantama tarkka-ammunnassa on huikeat 25 kilometriä. Epätarkoilla posautuksilla päästiin Timon mukaan 40-50 kilometriin.

Lounaalla iloinen ahteriporukka

”Annetin” ahterikorokkeella istuu Kuivasaaressa laiturissa iloinen lounasporukka. Jotkut veikkosista ovat veneretkien vakiovieraita, kuten **Tapani Äikäs**.

Tapanin mielestä retket ovat kivoja ja hyvin järjestettyjä. Hän on ollut miltei aina niillä mukana.

Reijo Hardén on osallistunut retkiin toistakymmentä kertaa, ja säät ovat aina olleet suosiollisia. Pirttisaareissa tosin saatoi toissa kesänä, mutta hyvä henki pelasti Reijon mukaan senkin retken.

Paljon on Klubin retkillä veneillyt myös **Klaus Selinheimo**, jonka mielestä hyväksi taattu sää tekee hommasta mainion kesävirituksen.

Ensikertalainen veneretkeilijä on **Kimmo Varhee**. Hän vakuuttaa, ettei retki taatusti jää viimeiseksi, kun ruokakin maistuu paremmalta kuin maissa konsanaan.

Poikkihuilumies Timo Kivi-koskinen

Klubilaisia veneretkillä viihdyttävien Klubin Puhaltajien puheenjohtajana toimii **Timo Kivi-Koskinen**. Hän itse soittaa poikkihuilua. Orkesterin ”dirigenti” on joskus **Paul Janamo**.

Kivi-Koskinen sanoo, että soittamisen täytyy puhaltajista tuntua kivalta. - Sen pitää myös kuulua ja näkyä, emmekä saa tuntea soittavamme turhaan, sillä silloin meille ei tule jälkikasvuakaan, Timo pohtii.

Itse hän aloitti soittamisen ensin pianolla, mutta **Anni**-äiti ja ykkösklarinetisti **Eero Linnala** patistivat tarttumaan hänet huiluun 14-vuotiaana. Sen jälkeen Timo on soittanut kouluorkesterissa, Ylioppilaskunnan Soittajissa jne.

Huilu jäi lepoon vain juristiopintojen ajaksi. Nyt se helisee jälleen!

Pekka Kostamo

Poikkihuilisti Timo Kivi-Koskinen heläytteli huiluaan Kivasaaren laiturilla muiden Klubin Puhaltajien joukossa.

Risto Alaviuhkola (vas.) ja Reijo Iajunen rennoissa saaristolaistunnelmissa

Ruis on tiukassa tänä vuonna:

SAKO-lukukilpailu jäi nyt pitämättä

■ Tänä vuonna ruis ei ehtinyt kypsyä Klubin uutispuurolounaalle. Klubin hovi-hankkija, maanviljelijä **Heikki Särkilahti** Taivassalosta pääsi kylvämään siemenen vetisen elokuun takia vasta 9. syyskuuta 2004. Kylvö tehtiin suorakylvökoneella suoraan entiseen sänkeen. Sato myöhästyi pääosin siitä syystä, ja vilja kypsyi vasta elokuun puolenvälin jälkeen tänä kesänä.

Käynti Heikki Särkilahden tilalla noin 40 kilometriä Turusta pohjoiseen paljasti erikoisen yllätyksen. Isännän isoisa Juhon **Anton Sjöblom** (Särkilahti vuodesta 1906) edusti kaksilla viimeisillä säätyvaltiopäivillä Vehmaan tuomiokuntaa.

Hän neuvotteli näin valtiopäivien yhteydessä todennäköisesti myös silloisessa Helsingin Konversationiklubissa ja allekirjoitti talonpoikaissäädyn Suomalaisen Puolueen ryhmän tekemät, silloista valtiollista asemaa koskevat anomukset. **Onni Ojan** taulussa hän ei kuitenkaan esiinny, sillä sen mallit ovat vuoden 1863 osanottajista otetusta valokuvasta.

Ei jauhoja, mutta tietoja

Kun en saanut ruisjauhoja mukaani, sain kuitenkin kosolti tietoa rukiista. Tiesitkö, että ruista viljellään Suomessa yleensä vuosittain noin 30 000 hehtaarilla, mikä on noin 1,5 % Suomen koko peltopin-talasta.

Syksyllä 2004 ruista saatiin kylvettyä vain 9 000 hehtaaria märkien olosuhteiden johdosta. Jos nämä hehtaarimäärät

muutetaan ruiskiloiksi, voidaan todeta että kokonaissato Suomessa on normaallivuonna keskimäärin 75 miljoonaa kiloa ja kokonaiskulutus noin 100 miljoonaa kiloa.

Suomi ei siis ole ruisomavarainen. Sitä tuodaan Suomeen muun muassa Saksasta ja Puolasta.

Tietouttasi lisätäkseni kerron hieman historiatietoa rukiista. Suomalaiset leipoivat ruisleipää jo rautakaudella, jolloin sen viljely aloitettiin. Ruisleivän hapattaminen opittiin myös ”vasta” rautakaudella. Kalevalassa puhutaankin leivästä arvostettuna ruokana.

Paimiossa vanhimmat ruishalmeet?

Vanhimmat arkeologiset rukiin jyvälöydöt Suomessa ovat Paimiossa ensimmäiseltä vuosisadalta eKr. Rukiin viljelyyn oletetaan kuitenkin alkaneen laajempaan itäsuomalaisilta kaskimailta.

Laajimmillaan rukiin viljely oli 1800-luvulla. EU:n moninaiset tukimääräykset ja -ehdot eivät oikein innosta laajamittaiseen rukiin viljelyyn. Viljelijän innostusta eivät liioin lisää rukiin halvat hinnat esimerkiksi Puolasta.

Täytyy vain toivoa, että maanviljelijät jatkavat ponnistelujaan suomalaisen rukiin hyväksi. Mistä me muuten saamme herkulliset hapankorppumme, ruispuuromme, mustikkakukkomme, mämimmime, kalakukkomme, piirakkamme ja kotikaljamme.

Jouko Liusvaara

Maanviljelijä Heikki Särkilahti Taivassalosta pahoittelee viime syksyn huonojen keliën pilaamaa tämän vuoden ruissatoa.

MTK:n Esa Härmälä kehottaa:

PÄÄTTÄKÄÄMME LEIPOA LEIPÄ

MTK:n puheenjohtaja Esa Härmälä kehotti Klubin uutispuurolounaalla leipomaan leivänkin kotimaisesta rukiista.

Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliiton MTK:n puheenjohtaja Esa Härmälä kehottaa elintarvikeketjua yhteistyöhön niin, että kansallisleipämme voitaisiin leipoa kotimaisesta rukiista. Härmälä puhui Helsingin Suomalaisen Klubin uutispuurolounaalla 8. elokuuta

■ Tänä syksynä Suomessa korjataan hälyttävän vähän ruista. Rukiin omavaraisuus on nyt painumassa niin alas, että tulevana talvena enää vain alle puolet ruisleivistä leivotaan kotimaisesta viljasta.

Surulliseen tilanteeseen on kaksi syytä. EU:n viljapolitiikka ei suosi mitenkään ruista ja sen markkinatilanne on vaikea. Keski-Euroopassa ruista käytetään lähinnä rehuksi ja rehuviljan halpa hinta polkee myös kotimaisen leipärukiin hintaa.

KOTIMAISESTA RUKIISTA

EU:n laajentumisen myötä on ennen muuta Puolasta tullut paljon ruista muiden jäsenmaiden markkinoille hyvin halpaan hintaan. Leipärukiin kuuluisi kuitenkin tuottajahinnaltaan olla kaikkein kallein vilja.

Viime syksy huono, ehkä nyt parempi

Ruis kylvetään syksyllä ja se talvehtii oraana lumen alla. Viime syksy oli maataloudessa vaikea. Huonojen sääolojen takia rukiin kylvöala jäi selvästi normaalia pienemmäksi. Siksi nyt ei ole paljon puitavaa, vaikka kesä onkin ollut maataloudelle suosiollinen.

Nyt vaikuttaa kuitenkin siltä, että edellytykset ruissalan lisäämiselle olisivat olemassa. Rukiin markkinatilanne on parantunut, ja ainakin MTK:ssa oletetaan, että teollisuus nostaa rukiin hintaa viime kaudesta. Se luonnollisesti antaa perusteita lisätä viljelyä.

Jos syksyn sääolot ovat tästä eteenpäin normaalit, ehditään ruista myös kylvää ajoissa. Liialliset sateet luonnollisesti voivat vielä heikentää tilannetta.

Rukiin viljelyn saattaminen pysyvästi vahvemmalle pohjalle edellyttää parempaa yhteistyötä koko elintarvikeketjussa. Ruisleipä tulee nähdä sellaisena suomalaisen ruoan ja suomalaisuuden symbolina, että se päätetään aina leipoa kotimaisesta viljasta.

Todellisia teknisiä tai taloudellisia

esteitä tälle ei ole. Härmälä uskoo, että viime aikoina vilkastunut keskustelu suomalaisesta ruoasta auttaa kaikkia osapuolia näkemään asian merkityksen.

Maatalous kaippaa nuorta väkeä

Härmälä oli rukiin kohtalon lisäksi huolissaan myös koko maatalouden tulevaisuudesta: maatalousyrittäjiä uhkaa hänen mukaansa yrittäjävaje.

Suurten ikäluokkien eläköityminen koskee myös maanviljelijöitä, eikä heidän tilalleen ja tiloilleen löydy nuoria jatkajia. Nuorista maatalous kilpailee Härmälän luonnehdinnan mukaan ”Nokia-sarjassa” eli kilpailu on rajua.

Metsätalouden ja -teollisuuden asema on Härmälän mielestä myös kriittinen, vaikka Suomi onkin alalla ”piikki-paikalla” eli maailman huipulla.

Tulevaisuudessa on Härmälän mukaan lisättävä talousmetsien puuntuotantoa ja hakkuita, jotta raaka-aineen saanti kotimaassa turvattaisiin. Muuten jäädyään muualla, esimerkiksi Venäjällä, yhä lisääntyvän raakapuun tuotannon jalkoihin.

Pekka Kostamo

Kesän jälkeen

■ - Terve, veljet! On hauska taas tavata. Olitteko eilen uutispuurolla?

-Oli meitä aika monta. **Esa Härmälä** piti hyvän esitelmän. Oli vain ankea olo, kun puheenjohtaja oli poissa. Hyvä mies meni liian varhain.

-Mistähän löydämme hänen ja edeltäjänsä kaltaisen miehen kohta 130-vuotiaankunniakkaan kulttuuriklubimme uudeksi päämieheksi?

-Haku on varmaan jo käynnissä. Valintaa rajoittaa se, että sääntöjen mukaanpuheenjohtaja tulee valita johtokunnan jäsenten joukosta.

-Tuo sääntö pitäisi korjata. Hyviä miehiä on sen ulkopuolellakin.

- Elämä jatkuu, tässä pöydässäkin. On mukava nauttia hyvässä seurassa monipuolisempia aterioita mökkielämän muikkujen ja makkaroiden jälkeen.

- Mitä vikaa muikuissa ja makkaroisissa on?

- Ei mitään, mutta vaihtelu virkistää. Ja jos kyllästyy tähän noutopöytäan, voi hakea lisävaihtelua listalta.

-Saisivat **Chirac** ja **Berlusconikin** tulla maistelemaan **Riittamme á la carte**-aterioita, etteivät puhuisi potaskaa.

- Italian ja Ranskan herroilla ei toisen maailmansodan saavutustensa valossa ole oikeuksia arvostella suomalaisia. Eivätkä he piittaa järkeä paljon EU:n säännöistä ja direktiiveistäkään. Rohmuavat kyllä virastoja ja maataloustukia.

-Maataloudesta Chirac nyt Britannian **Blairin** kanssa riiteleeikin meidän viljelijöidemme vahingoksi.

-EU:n vastaisuus lisääntyy meidän perustuslakisekoilun ja Etelä-Euroopan maita suosivan maatalouspolitiikan vuoksi. Sokerinviljelykin uhkaa Suomessa loppua, paitsi jos ruvetaan valmistamaan juurikkaista polttonestettä.

-Viljelijöiden asenne unioniin on niin kuin entisen emännän mieheensä: paha olla Pekon kanssa ja paha ilman Pekkoa.

■ -Unionista puuttuu eurooppahenkisiä johtajia.

-Vahinko, ettei klubiveljemme **Paavo Lipponen** kelvannut sinne näyttämään miehen mallia.

-Onneksi **Putin** ei ole vielä siellä.

-Venäjä haluaa eurooppalaistua, mutta sen Baltian-politiikka ei edistä sitä.

- Nato on Baltian maiden turva.

-Olisi aikaa myöten turva meillemme. Suomen pitäisi virottua.

-Mahtoikohan **Tarjamme** rohjeta oikoa Putinin puheita tämän Kultarannan vierailulla?

-Kun hän ei tunnusta Baltian maiden miehitystä, tunnustaisikohan kysyttäessä hyökkäyksen 1939 Suomeen?

-Mennä nyt kyselemään tuollaisia, kun vieras kiittelee hyvästä ruuasta.

-Ruuasta vielä puheen ollen meillä on täällä klubissammekin Berlusconi ja Chiracin hengenheimolaisia. Ovat viskin janossa valitelleet johtokunnalle ruuan ja palvelun huonoutta ja vaatineet toimia.

-Alkoholi heikentää makuaistia ja harkintakykyä.

-Ovatkohan olleet jonkun ulkopuolisen ravintoloitsijan asialla?

-Ruotuväessä sapuskaa moittivat eniten ne, jotka eivät kotona syöneet sel-laistakaan.

-Minä olen tyytyväinen Riittamme palveluksiin. Hän luo klubiimme henkeä.

■ Se höystää ruuan. Mutta asiasta toiseen: oletteko saaneet iloita lakoista? Niitä oli pohjoisessa enemmän kuin vuosisataan.

-Oli niitä täällä etelässäkin, mutta ei niistä iloittu. Paperilakosta ja työsulusta tuli iso lasku molemmille osapuolille sekä kansantaloudelle.

-Sota-ajan rajamiehenä kärsin rajavartioiden lakosta. Vanhan hyvän rajamieshengen rakentaminen saattaa kestää kauan.

-Paperimiesten pomo oli mahtavanoloinen persoona. Ei meinannut sopia sovittelijan ovista.

-Taisi olla jäsenkuntansakin edessä oven ja kamanan välissä.

-Vaimoni joutuu sairaanhoitajana usein olemaan työssä jouluna ja juhanuksena eikä voi ymmärtää, että paljon paremmin palkatut koneenhoitajat vaativat mahdollottomia korvauksia noiden pyhien työstä. Hän kyselee, miksi ihmisten hoitajien työtä pidetään paljon vähäarvoisempana kuin koneiden hoitajien.

-Pitkät työselkkaukset jouduttavat tehtaiden ja työpaikkojen siirtämistä halvemmän työvoiman maihin. Sahasivatkohan osapuolet omaa oksaansa?

-On ymmärrettävää, että uusia tehtaita perustetaan halvan työvoiman, raaka-aineiden ja ostajien äärelle. Se voi auttaa tehtaiden säilymistä täälläkin.

-No jos omistajat tuoton maksimoinnissaan haluavat toimia niin.

-Klubiveljemme **Raimo Ilaskivi** moititi ammattijohtajiamme ahneudesta ja taisi olla ainakin osittain oikeassa. Heitetäänhän herjaa, että suurimmat optiot maksetaan niille, jotka vähentävät eniten työntekijöitä ja lihottavat sillä omistajien kukkaroa. Jos on ahneutta työn tekijöissä, on sitä työn antajissakin.

■ -Kvartaalitalous houkuttaa pikavoittoihiin. Kasvottomat omistajat kuorivat kupista kerman päältä, ja kun se ohenee, kiirehtivät uusille kupeille. Ammattijohtajat ostetaan optioilla toteuttamaan omistajien tavoitteita.

-Yritysmaailmaan tarvittaisiin talvisodan henkeä. Silloin veljeä ei jätetty. Mo-ni kaipaa patruunoiden aikaa.

-Jutellaan hauskenpää, ruokakin su-laa terveellisemmin!

-Eräs kaverini kertoi hyvän terveytensä olevan runsaan ulkoilun ansiota. Hän lähtee aina ulos, kun tulee eripuraa vaimon kanssa.

-Sinäpä oletkin hyvin ruskettunut!

Pöytälainen

Matthew Kirkin viimekeväisen klubiesitelmän loppuosa käsittelee laajasti mm. transatlanttista yhteistyötä, vaikka eripuraakin on.

Irak jakanut Eurooppaa ja

Iso-Britannian suurlähettiläs Matthew Kirk

■ Transatlanttisten suhteiden ehkä suurin riski liittyy itseemme ja Euroopan merkittävimpään kumppaniin. Viime aikoina Irak on jakanut Eurooppaa ja aiheuttanut eripuraa Euroopan ja Yhdysvaltain välille.

Itse sotaa en tässä ryhdy erittelmään, mutta kiinnittäisin huomiota siihen, että ne, jotka vastustivat sotaa syistä, jotka ymmärrän ja joita arvostan, olivat itse asiassa **Saddamin** hallinnon säilyttämisen kannalla. Tällöin ei olisi voinut tapahtua sitä merkittävää askelta kohti demokratiaa, mikä nähtiin Irakissa tammikuussa.

Minulta kysyttiin sodan aikoihin mil-
tä tuntui edustaa hallitusta, joka oli osa

koalitiota ja samalla kansakuntaa, josta suurin osa vastusti sotaa. Minun vastaukseni oli, että edustaisin paljon mieluummin kansakuntaa, jolla olisi aina vakavia epäilyksiä sodan suhteen missä tahansa olosuhteissa. Hallituksen täytyy kuitenkin aina tehdä vaikeita päätöksiä, ja päätös lähteä sotaan oli kaikkein vaikein.

Tiesin hyvin, kuinka vaikea päätös Irakiin lähtö oli hallituksellemme. Kyseessä ei ollut selkeä päätös oikeasta tai väärästä, vaan hauras tasapaino kahden sellaisen toimintatavan välillä, joiden molempien takana oli hyviä perusteluja sekä toisaalta mahdollisuus vakaviin seurauksiin.

Sota oli kiistanalainen

En lainkaan ihmettele sitä, että sota oli kiistanalainen. En myöskään ihmettele sitä, että niitä meistä, joiden mielestä sota oli loppujen lopuksi oikea ratkaisu, arvosteltiin.

Mutta mielestäni on hämmästyttävää, että nyt kun irakilaiset voivat päättää itse omasta kohtalostaan, nyt kun he yrittävät luoda uuden yhteiskunnan maahan, jota johti julma diktaattori useamman sukupolven ajan, nyt kun kaikki Irakissa tapahtuu YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien sekä irakilaisien omien, itsenäisten päätösten nojalla ja nyt kun irakilaiset ovat osoittaneet rohkeutta ja päättäväisyyttä ottamalla

aiheuttanut eripuraa

maansa tulevaisuuden omiin käsiinsä, he eivät saakaan kokonaisvaltaista tukea kansainvälisen yhteisön joiltakin osa-alueilta.

Kukaan ei ole pyytämässä ketään muuttamaan mielipidettään sodan lailisuudesta. Kukaan ei ole myöskään pyytämässä ketään hyväksymään sotaa. Kukaan ei ole etsimässä mitään takautuvaa oikeutusta sodalle. Oman hallituksen mielestä se ei tarvitsekaan mitään takautuvaa oikeutusta.

Se jokseenkin vastahakoinen asenne, mitä nähdään nykyään useassa Euroopan maassa, johtunee mielestäni enemmänkin halusta pitää välimatkaa Yhdysvaltoihin, kuin mistään objektiivisesta arviosta niistä eurooppalaisista eduista, jotka ovat tällä hetkellä vaakalaudalla Irakissa ja Lähi-idässä.

Erittäin ymmärrettävistä syistä, ottaen huomioon maanosamme viime vuosisataisen historian, eurooppalaiset ihmiset ja heidän valitsemansa poliitikot ovat taipuvaisia yrittämään ratkaista kiistakysymykset millä tahansa muilla kuin sotilaallisilla keinoilla. Monesti toisenlaiset tiet johtavat menestykseen. Näin voi nähdä käyneen Libyassa. Näin voisi käydä myös Iranissa.

Suosittava muita kuin sotilaallisia keinoja

Ei siis ole hämmästyttävää eikä millään

tavoin moitittavaa, että meidän tulisi suosia muita kuin sotilaallisia keinoja kiistakysymysten ratkaisussa.

Kuitenkin Yhdysvallat, joka valpastui syyskuun 11. päivän terrori-iskun vuoksi, on päättänyt uhrata energiaa, päättävyyttä ja tarvittaessa sotilaallista voimaa sellaisten tilanteiden ratkaisuun, joissa se näkee huolen aiheita. Tämä ei tarkoita sitä, että Yhdysvalloista olisi yhtäkkiä tullut se sotaisa, omavaltainen pyssynheiluttaja, jollaiseksi sitä usein kuvataan joissakin eurooppalaisissa tiedotusvälineissä.

Katsokaamme vaikka Yhdysvaltain lähestymistapaa sellaisissa asioissa kuin Syyrian läsnäolo Libanonissa, Pohjois-Korea, Afganistan tai Balkanit. Se on toiminut monenkeskisesti ja käyttänyt muita kuin sotilaallisia keinoja aina kun mahdollista tavoitteidensa saavuttamiseen.

Olen vakuuttunut, että Yhdysvallat asettaa etusijalle monenkeskisen toiminnan ja muiden kuin sotilaallisten keinojen käyttämisen, mutta ei kuitenkaan niin pitkälle, että se ei pystyisi pääsemään määränpäähänsä.

Rinta rinnan rapakon molemmin puolin

Edellä mainittuun liittyy se riski, että ihmisiin juurtuu ajatus, että eurooppalainen ja yhdysvaltalainen lähestymistapa ovat perusolemukseltaan täysin yhteen

sopimattomia. Yhä useampi eurooppalainen kommentoija tuntuu sanovan näin.

Ja kuitenkin samaan aikaan eurooppalaiset ja amerikkalaiset työskentelevät rinta rinnan tai toisiaan täydentäen eri puolilla maailmaa. Mielikuva ja todellisuus eivät siis kohtaa toisiaan. On yllättävää, että eurooppalaiset vaikuttavat olevan häpeissään ja kykenemättömiä olemaan samaa mieltä kun amerikkalaiset puhuvat sitoumuksestaan vapautteen ja demokratiaan. Mietitäänpä tätä hetken.

Eurooppalaisetko eivät muka kannattaisi vapautta ja demokratiaa? Vapaus ja demokratia ovat yhteiskuntamme peruspilareita. Miksi meidän siis pitäisi tuntea mitään muuta kuin iloa siitä, että Yhdysvallat haluaa käyttää huomattavan määrän energiaa ja luovaa voimaansa vapauden ja demokratian edistämiseen? Jos Yhdysvallat on tullut siihen tulokseen, että vapauden ja demokratian vaaliminen on paras pitkän tähtäyksen keino maailmanlaajuisista terrorismia vastaan, eikö meidän pitäisi olla täysin samaa mieltä?

Jos kuitenkin ryhdymme uskomaan mielikuvaa vastakkaisuudesta, vaikka etumme todellisuudessa ovatkin hyvin samankaltaiset, todellisuuden täytyy väistämättä alkaa muovautua mielikuvan kaltaiseksi. Tätä tulee edesauttaamaan myös yleinen mielipide molem-

min puolin Atlanttia. Tuloksena saattaisi olla vakava ja pitkäaikainen näkökulmien eriytyminen Euroopan ja Yhdysvaltain välillä.

Uskoakseni tällainen olisi lyhyellä aikavälillä katastrofaalista Israelin ja Palestiinan rauhanneuvotteluille sekä muille kiireisille kansainvälisille kysymyksille. Ja uskon, että se olisi katastrofaalista pitkällä aikavälillä myös Euroopan omille strategisille eduille.

Tämä ei tarkoita sitä, että meidän tulisi sokeasti totella Washingtonia. Kun olemme eri mieltä Yhdysvaltain kanssa, meidän tulee se sanoa. Meidän tulisi myös pyrkiä yhteistyöhön Yhdysvaltain kanssa. Pyrkii ymmärtämään, miksi olemme eri mieltä ja etsimään yhteistä maaperää sekä käyttämään hyväksi molempien yhteistä energiaa edistämään molempien etuja.

Transatlanttisissa suhteissa vallinneen epäonnisen kauden jälkeen on ilmaantunut hienovaraisia merkkejä siitä, että johtajat molemmin puolin Atlantin ovat halukkaita luomaan uudelleen edellä kuvatun dialogin ja yhteistyön. Minun mielestäni tämä on suurin mahdollisuus, mikä meillä nyt on edessämme.

Kauko Lehti

Ovatko tili- ja lakiasiasi kunnossa?

- *Maksuttomat oikeudenkäynnit*
- *Testamentti- ja perintöasiat*
- *Avioehdot, avioerot ja ositukset*
- *Kaikki rikos- ja riita-asiat*
- *Kauppakirjat*
- *Lainhuudot*
- *Kaupparekisteriasiat*
- *Yhtiön perustamiset*
- *Palkanlaskenta*
- *Kirjanpito*
- *Tilinpäätökset*
- *Veroasiat*
- *Nyt myös kiinteistöväilytys*

PS. HOIDAMME MYÖS KLUBIN TALOUSHALLINTOA!

TILI-, VERO JA LAKIASIAINTOIMISTO
PESONEN OY

AUKTORISOITU TILITOIMISTO
ARABIAN KIINTEISTÖVÄLITYS LKV

Kauppakeskus Arabia, 3. krs p. (09) 7744 940
sisäänkäynti hissillä Teesin vierestä

Vaaran vuosikymmenet 1940-1970 Klubi-illassa:

Kommunismin pelko loi ja

Kun viime maaliskuun 15. päivänä kuuntelin tutkijoiden selvitystä 1940- ja vielä 1970-luvullakin vallinneesta kommunismin ja vallankaappauksen pelosta Suomesta, ihmettelin itsekseni, olenko ollut tyystin syrjässä kaikesta tapahtuneesta ja varsinkin siitä vastavoimien synnystä, mikä tuolloin tuntui olleen erittäin vilkasta ja toimeliasta - mutta salaista.

tiivistä vastavoimia

■ Niin, syrjässä tosiaan oli suurin osa kansasta, vaikka olisi ikänsä puolesta jo asioita ymmärtänytkin. Vastatoimia suunniteltiin ja toteutettiin kommunistin torjumiseksi. Niistä ei kuitenkaan pidetty meteliä eikä niillä elämyty. Niitä

Historiaillassa maaliskuussa Jarkko Vesikansa (vas.) Jari leskinen, Jyrki Vesikansa ja Jukka Tarkka pohtivat kommunismia ja vallankaappauksen pelkoa.

Haluttiin tiivistää

kommunismin vastavoimia ja antaa niille toimintakanava.

ei edes kytketty perinteiseen puolue- ja vaalijärjestelmään. Kulissien takainen toiminta "säätöitettiin" erilaisiin kansalaisjärjestöihin.

Klubin historiaillassa viime maaliskuussa noiden aikojen avajina olivat tohtorit Jarkko Vesikansa, Jari Leskinen ja Jukka Tarkka. Kaikki tunnettuja historia-miehiä ja tutkijoita, Jarkko nuorin, mutta jo mainetta haalinut Salainen sisällissota-teoksellaan, joka pohjautuu hänen viimesyksyiseen väitöskirjaansa.

Paneelia veti Vesikansa senior, Jyrki, joka näppärästi kytki tohtorit ja monikymmenpäisen kuulijajoukon aiheeseen kysymyksellään: Mitkä olivat noiden vuosikymmenien uhkakuvat Suomessa? Näihin vastauksiin ei yksinomaan tyydytty, vaan keskustelu lainehti laaja-alaisesti pitkään iltaan.

Jarkko Vesikansa: **Säätiö vastaan kommunismi**

■ Suomalaisen yhteiskunnan tuki -säätiö perustettiin vuonna 1952, kun 40-luvun vaaran vuodet ja Itä-Euroopan kansandemokratioiden perustaminen olivat vielä hyvin muistissa. Elinkeinoelämä, isänmaallinen älymystö sekä suojeluskuntajärjestöjen ja Asevelilliton perilliset halusivat estää kommunistien pelätyn valtaantulon Suomessa.

Haluttiin tiivistää kommunismin vastavoimia ja antaa niille toimintakanava. Arvatenkin se oli tehtävä salassa, vaikka valvontakomissio olikin jo lähtenyt Torristaan. Julkistakin toimintaa oli.

Moderneja keinoja oli nyt käytössä: tiedustelu ja yhteistoiminta sosiaalidemokraattien kanssa. Yhteydet luotiin mm. opiskelijoihin ja opettajiin ja uusia kansalaisjärjestöjä ja -aktiviteetteja perustettiin .

Nämä kaikki olivat tarpeen, kun uusi nuorisoradikalismi nousi 1960-1970 -luvuilla marxismi-leninismen merkeissä.

Jari Leskinen: **Vastavalkeita ja tiedotussotaa**

■ Uhkakuvat olivat erityisen pelottavia tiede- ja koulutuspolitiikassa. Sotavahinkosäätiö viritti vastavalkeita, ja Kassler-säätiö oli varustautunut tiedotussotaan.

Läpimurto tuli kuitenkin vastustajan puolelta: marxilais-leninistinen suuntaus vahvistui tiede- ja korkeakoulupolitiikassa. Opetusministeriössä oli vallassa sensuuntainen virkamiehistö. Myös tiedotusopetus marxilaistui. Sen keskus oli Tampereella.

Mutta OM:ssä ja opetushallinnon eritasoisessa porvarillisessa virkamiehistössä syntyi varjo-organisaatio, joka piti ajan tasalla Vapaan koulutuksen tukisäätiötä. Se puolestaan oli perustettu yksityisiä oppilaitoksia puolustamaan. Tuolloin elettiin peruskouluaatteen voimakkaan etenemisen aikaa.

Tärkeimmät koulutuspoliittiset "uudistukset" pystyttiin torpedoimaan ja mm. ylioppilastutkinnon lakkauttaminen torjuttiin. Myös yhtenäisten oppikirjojen kustannuspainon perustaminen estettiin.

Jukka Tarkka: **Pelko oli todellista**

■ Tämän päivän "Unioni-Suomen" rauhallisesta ja turvallisesta näkökulmasta katsoen uhkakuvat eivät liene olleet noina vuosikymmeninä niin todellisia kuin miltä ne silloin tuntuivat. Mutta tunteminen oli kuitenkin reaalista, eikä uhkan tunnetta pidä vähätellä!

Toiset vaaranvuodet 70-luvun alussa olivat vaarallisempia kuin 40-luvun. Silloin Neuvostoliiton etukeno Suomen suuntaan oli sofistikoitumpi. Poliittiset ja aatteelliset viritykset olivat selvempiä kuin 40-luvun lopulla, ja suomalaisen yhteiskunnan henkinen kestävyys ja moraalinen ryhti olivat heikoimmillaan.

Vaara oli 70-luvulla suurin ja niin myös myötäsukaisuus!

Saattaa hyvinkin olla, että vuoden päästä ilmestyvä Tarkan elämäkerta kaikkien näidenkin vaarojen keskellä vaikuttaneesta Päiviö Hetemäestä paljastaa lisää niistä henkilöistä ja toimista, jotka tuolloin olivat enemmän vastakarvaan kuin myötäsukaan.

Pekka Kostamo

**Olli Alhon
ylistys Ravulle
rapuilla
18. elokuuta:**

Hyvä ystävämme Rapu

On vaikea löytää lieventäviä asianhaaroja sille, mitä olemme Sinulle tänä iltana tekemässä. Olet kansainvälinen megajulkkis, jonka mukaan on nimetty leveyspiiri ja tähtikuvio. Me olemme pienen pohjoisen maan veljeskunta, joka – joskin on ryhmittynyt jalojen asioiden ajamiseen – ei nauti samanlaisesta laajasta maineesta.

Astacus astacus!

Rapu, rapu, rapu, rapu-rallaa

Olli Alho ylisti rapua, vaikka pitikin kiinni vain mikrofonista.

■ Olemme ostaneet Sinut laatikossa, johon Sinut oli sullottu yhteen lukuisien lajitovereittesi kanssa. Tiedämme, ettei Sinulla erakkoluonteena ole erityisen lämpimiä tunteita näitä kohtaan.

Heitimme Sinut sitten pataan, joka oli täynnä kiehuvaa vettä. Menetit ensin tajuntasi ja sitten henkesi. Taannuimme näin tapaan, jolla aikanaan kohtelimme joukossamme olleita rikollisia ja noitia, mutta jonka useimmat meistä hylkäsivät satoja vuosia sitten.

Ja nyt vihdoinkin aiomme syödä Sinut. Emme siis elävänä, kuten osterit. Emmekä myöskään kuorinesi, siitä huolimatta, että tiedämme panssarisi sisältävän aimo annoksen kitiiniä. Farmakologimme valmistavat siitä kitosan-nimistä lääkeainetta, jolla lääkkeeksi jalostettuna on laihduttava vaikutus sen eliminoidessa rasvaisen aterian yhteydessä nautittavia rasvoja ja öljyjä. Olemme – varsinkin pulskimmat veljemme - kiitolliset tästä avusta ihmiskunnalle. Sen avun me siis nyt palkitsemme tavalla, jossa Sinun

Syyskauden ensimmäinen klubi-ilta vietettiin rapujen merkeissä. Taiteilijajäsenemme Ossi Ahlapuro aloitti hauskuuttelun kertomalla tarinan teekannusta ja laulamalla Jani Uhleniuksen säestyksellä kahdesta vanhasta variksesta nuokkumassa aidalla. Alkusopan jälkeen Olli Alho lähestyi henkilökohtaisella tavalla illan päähenkilöä – keitettyä rapua. Tämä pohdinta on erillisenä tarinana näillä sivuilla. Mieleen jäi ravun julma kilohinta markkinoilla. Illan herkkujen sekä Martti Pokelan ja toiminnanjohtajan esilaulamien runsaiden ryyppyaulujen jälkeen Henrik Lamberg esitteli bassotaitojaan. Hän käväisi muun muassa ”Syvissä kellareissa” ja kertoi, miten Bela Vollgradin tavalla ”On syömeinen lemmenkippee”.

Vaikka laulussa myös sanotaan, että vatsakin huonosti voi, eivät ainakaan Riitan herkut aiheuttaneet vatsakipuja. Päinvastoin. Rapuiltaa voi kaiken kaikkiaan luonnehtia kuten Lamberg viimeisessä laulusaan: ”Unohtumaton ilta”!

Ossi Ahlapuro ja Jani Uhlenius soittivat.

Martti Pokela ja Jouko Liusvaara johtivat yhteislaulua.

Konventin Jyri Larseniilla oli tarjolla lähemmäs tuhat rapua.

ehkä on vaikea ensi näkemältä havaita kiitollisuutta.

Syöme siis Sinut – tai sen osan Sinusta, jota pidämme herkullisena, ja jonka paino keskimääräistä

lajitoveriasi kohden on 7-10 grammaa. Mikä merkitsee, että jos laskemme lihallesi kilohinnan, niin saamme tulokseksi summan, joka on luokkaa 850 euroa – sen mukaisesti, että ravun kappalehinta tänä iltana Savoyssa on 8,50 euroa, kuten keittiömestari minulle hetki

sitten kertoi.

Täällä veljet maksavat Riitalta saamani tiedon mukaan lihastasi hieman tilanteesta riippuen noin 700 euroa kilolta, joskin aivan ulkopuoliset joutuvat pulittamaan reippaasti yli 800 euron. Meille tarjoamasi nautinto ei ole halpa!

Kun otan tässä sävyssä puheeksi sen tosiasian, että käytämme Sinua ravintona, ei kysymys kuitenkaan ole moraalista – emme tunne moraalista syällisyyttä tekemme edessä. Tähän on parikin syytä, ennen muuta se, että tiedämme lajisi syövän lajitovereita, varsinkin nuorella iällä, jolloin kuorene on vielä pehmeä. Tiedämme edelleen, että Sinä ja toverisi palaatte vielä vanhemmitenkin aika ajoin nuoruutemme hurjien päivien muistoihin ja popsaisette suuhunne satunnaisen mukavan näköisen rapuneitosen tai -poikasen.

Olet siis lajikumppaniasi vihollinen – kuten itse asiassa mekin olemme ainakin tiettyyn pisteeseen (tai siitä eteenpäin) omien lajikumppanienme vihollisia. Sinun vihollisiasi ovat meidän lisäksi erityisesti ankerias ja minkki. Edellinen sen vuoksi, että se kääremäisen muotonsa vuoksi kykenee saalistamaan Sinut kaukaakin kolostasi, jälkimmäinen taas vain pelkästä herkkusuisuudesta, mihin viittaa sekin, että se meidän laillamme pitää tapanaan kerätä aterian tähteiksi jääneet kuoret somiksi pinoiksi vesistöjensä rannoille.

Ankerias siis syö Sinut ja me syömme ankeriaan. Minkikkin syö Sinut ja me surmaamme minkin ja laadimme sen turkista vaimoillemme asusteita, joiden houkutteleva kiilto saattaa hyvinkin olla peräisi kuoressasi olevasta kitiinistä.

Hyvä Rapu. Et ole ainoa ekosysteemimme laji, joka syö lajikumppaneitaan. Itse asiassa tapa on meillekin tuttu, siinä määrin, että yksi lajimme kehittämistä sivilisaatioista – atsteekit – näyttää huolehtineen proteiinitarpeestaan syömälle niiden lajitovereittensa lihaa, joita he uhrasivat Meksikon alueella tavattavien pyramidien huipulla. Ja ovatpa monet muutkin kansat syöllistyneet kannibalismiin – kuten me tätä tapaa nimitämme.

Josta tulee mieleen islantilaisen Nobel-kirjailijan Halldor Laxnessin lausahdus eräässä muinaisen DDR:n alueella järjestetyssä rauhankonferenssissä. Kysyttäessä, mitä suuri kirjailija ajattelee sodan ja rauhan kysymyksistä, tämä vastasi: ”Minulla on se vakaumus, ettei kenenkään tulisi tappaa enemmän ihmisiä kuin jaksaa syödä”. Pätevä periaate, eikö totta? Ja pätee myös rapuihin.

Kannibalismin taustalla on eräissä kulttuureissa ollut uskomus, että syötävän taistelijan tai muun merkkimiehen ominaisuudet siirtyvät sille, joka nauttii tämän ateriakseen. Kun ajatlemme Sinua – hyvä Rapu – ja edessä olevaa illallista, tähän näkökulmaan ei sisälly erityistä houkutusta. Kukapa nyt haluaisi

samaistua paksukuoriseen erakkoon, joka syö naapuriensa lapsia?

Kun kohotamme katseemme tähtitai-vaalle, saamme kysymykseen laajemman näkökulman. Johtavat astrologit – jos nyt tämän ammatin piirissä johtavia yksilöitä on – tuntuvat olevan yksimielisiä siitä, että Ravun merkissä syntyneet ihmiset ovat mentaalisesti paksunahkaisia, tavoiltaan tahdittomia, taipuvaisia laiskuuteen, mielipiteiltään häälyviä ja kiinnostuneita keksimään tarinoita. Kuvaus sopii hyvin journalisteihin, kirjailijoihin, näyttelijöihin ja muihin taiteen tekijöihin – ja näissä ammateissa Rapuja runsaasti onkin.

Toisaalta Rapu-ihmisiä kiitetään näiden voimakkaasta tunne-elämästä ja vankasta sitoutumisesta perheen ja kodin arvoihin. Heissä elää myös usko totuuden voimaan, ja heillä on käsitys, että muutkin ihmiset kaipaavat totuutta ja sen kertojia. Vihdoin heillä on taipumusta menneisyyden ihannoimiseen ja nostalgiaan.

Weijo Pitkänen spontaanisti:

Ravun puolustus

Asuin äitini kanssa kiven kolossa ja olin onnellinen ja varma siitä, että elän ikuisesti.

Kunnes opin, ettei se ole minun paikkani ja lähdin pois kohti uutta maailmaa, kohti voittoa.

Mutta tiesin, ettei yksin ole hyvä.

Lopuksi: Hyvä Rapu! Monet meidän lajimme edustajat ovat kiinnittäneet huomiota tapaasi liikkua: etenet pyrstö edellä. Usein keskuudessamme puhtaankin ”rapumaisesta” etenemisestä, kun johonkin asiaan tai kohteeseen edetään selkä edellä.

Tässä huoneessa saat kuitenkin ymmärtämystä tavallesi liikkua. Sillä eikö ole niin – hyvät klubiveljet – että sen joka etenee, on hyvä pitää mielessä, mistä tulee. Sellainen kansakuntakin, joka teknologisen huumen vallassa kiittää tulevaisuuteen itseään vauhdistaan onnitellen, tekee suuren virheen unohtaessaan historiansa ja ne, jotka sen ovat tehneet.

Siksi, hyvä Rapu, näemme tavassasi liikkua jotakin esimerkillistä ja varteen otettavaa. Tästä haluamme kiittää Sinua ja kohottaa kunniaksesi maljan!

Klubi Kansallisteatterissa Kuningas Lear:

KUNINGAS

”Olen vanha mies!”

Hyvä näytelmä jättää jälkeensä poltteen. On kuin orjantappura olisi kasvanut sisäänpäin. Mieli syttyy palamaan. Omat muistot ja oma elämä kurottautuvat näyttämölle, jossa ne kohtaavat kirjailijan, ohjaajan ja roolihahmot. Syntyy äänetön vuoropuhelu, joka ei jätä rauhaan. Ei, vaikka omien ajatusten ja alkutekstin välillä olisi vuosisatoja.

Kuningas Lear poti vanhuutta ja sai hirvittäviä raivokohtauksia vallasta luopumisen lähestyessä. Ne tulkitsee Suomen Kansallisteatterissa järjestyttävästi Esko Salminen.

(kuva Suomen Kansallisteatteri)

■ Näin kävi, kun katsoin **Esko Salmista Shakespearen** kuningas Learina Kansallisteatterin suurella näyttämöllä 20.4.2005. Olin lukenut etukäteen ohjaajan, **Reko Lundánin**, ajatuksia ”mielen puhdistumisesta, jonka teatteri, erityisesti tragedia voi ihmisessä aiheuttaa.” Muistin, kuinka nimiroolin esittäjä oli kutsunut Learia ”valtavaksi vuoreksi.” ”Se on Luojan vivisektioleikki, jota lähestyn varovasti ja tunnustellen. Se on niin rankka kakku, että se ottaa nopeasti yliotteen näyttelijästä.”

Alunperin oli tarkoitus, että kirjoitaisin tämän tekstin heti näytelmän jälkeen, samana iltana. Mutta silloinkaan se ei olisi enää ehtinyt ajoissa kirjapainoon. Ehkäpä se oli onneksi. En tiedä. Kun aikaa ehti kuluu, särvät pyöristyivät. Aluksi tunteet olivat nimittäin aika sekavat. Miksi kännykät? Miksi golfmailat? Silta vuonna 1564 syntyneen ”kirjallisuuden täsmäjäyrän” (HS 9.4.2005, ”Tuntemattoman nuorukaisen tie ikuiseen kuuluisuuteen”/**Jukka Petäjä**) ja nykypäivän välillä vaikutti heiveröiseltä, keinotekoiselta. Ei sitä edes ”leijonan karjunta ja lapsen itku” (**Jukka Kajava**), tuntunut pelastavan.

AS LEAR

Näytelmän vuori oli golfkentälle rakennettu kumpare, jonka yli tapahtumat vyöryivät. Kuolleet riisuivat kenkensä näyttämön eteen, vasemmalle, ja etualalla, keskellä näyttämöä yksi kuudestatoista nimetystä roolihahmosta teki pitkää, hidasta ja veristä kuolemaa. Ne olivat vaikuttavia yksityiskohtia ja ohjauksellisia oivalluksia. "Se, joka syntyy, se itkee jo pelkkää tuloansa tälle valtavalle hulluuden näyttämölle."

Kun kuningas Lear laskeutui vuoreltaan ikkunaverhosta repäisty, valkoinen, kukikas verho yöpaitanaan ja seppele otsallaan, koko valtaisa tragedia – absoluuttisen vallan absoluuttinen turmellus – kaatui katsomoon, tunkeutui sisälle. Siinä toteutui ohjaajan ajatus: "Teatteri on parhaimmillaan, kun energia välittyy lavalta katsomoon, katsojalta näyttelijöille, ja lopulta katsojien kesken."

Etsin professori **George Lyman Kittredgen** toimittamasta William Shakespearen näytelmien kokoelmasta (Grolier, 1936, s. 1233) kohdan, jossa kuningas Lear hetkellisesti tajuaa, kaikkien kauheuksien keskellä, oman tilansa: "Pray you now, forget and forgive. I am old and foolish". Esko Salmisen roolisuoi-

rituksesta juuri tämä kohtaus jäi lopulta kirpeimmin soimaan omassa mielessäni: "Olen vanha mies!"

Se ei tietenkään riitä selittämään rai-vokohtauksia eikä perinnönjakoon liittyviä vallankäytön vaaroja, mutta sen antaa kuitenkin mahdollisuuden uskoa, että kaikkein järkyttävimpienkin väärinkäytösten ja väkivallantekojen – tässä tapauksessa hirvittävän silmienpuhkomiskohtaksen – keskeltä voi löytyä inhimillisyyden ikuisesti palava liekki.

Weijo Pitkänen

Johtokunta Tampereen Suomalaisen Klubin vieraana:

TIETOJOHTAMISTIETOA ja kielitiedettä

Professori Auli Hakulisen (oik.) esitelmä suomenkielen tilasta keskustelutti Helsingin ja Tampereen klubiveljiä vielä illallisellakin. Tampereen- vierailuun osallistuivat mm. kunniapuheenjohtaja Mikko Pohtola (vas.) ja puheenjohtaja Leo Lehdistö. Isäntänä oli Tampereen Klubin puheenjohtaja Matti Hokkanen.

Klubin johtokunta teki 18.4.2005 vierailun Tampereelle. Isäntänä toimi Tampereen Suomalaisen Klubin johtokunta, joka oli laatinut monipuolisen ja mielenkiintoisen ohjelman.

■ Ensin tutustuttiin Tampereen Teknilliseen Yliopistoon, joka äskettäin valittiin opiskelijaympäristöltään maamme parhaaksi yliopistoksi. Rehtori **Jarl Thure Eriksson** esitteli virkahuoneessaan kolme yliopistonsa professoria, **Martti Hokkasen**, **Mika Hannulan** ja **Markku Pirjetän**, joista viimeksi mainittu on jäsen myös meidän Klubissamme.

Uutena toimialana on tietojohdantamisen koulutusohjelma, josta olisi varmasti syntynyt mielenkiintoinen keskustelu,

tuliaisina

jos aikataulumme olisi antanut myötä.

Tutustumiskohteena oli myös Puolustusvoimien Materiaalikeskuksen esikunta, jonne lähivuosina keskitetään kaikkien puolustushaarojen hankinnat. Toistaiseksi laivastolla ja ilmavoimilla on omat hankintakeskuksensa. Meidät otti vastaan amiraali **Pertti Malmberg**. Kalluston esitteli eversti **Pentti Väänänen**.

Kolmanneksi kohteeksi oli valittu Tampere-talo, jossa meitä opasti kongressipäällikkö Anja Aarnio. Myöhemmin on käynyt ilmi, että Tampereen havitteleva Euroopan ja Aasian valtiojohtajien huippukokous Asem ei toteudukaan Tampereella, koska sviittitiloja ei ole riittävästi!

Asemille olisi ollut tilaa Tampereella

Se on paha pettymys tamperelaisille. Tampere-talon tiloihin, joita parhaillaan laajennettiin ja kunnostettiin, tällainen mittasuhteiltaan ja yleismaailmalliselta merkitykseltään erittäin suuri konferenssi kyllä mahtuisi.

Tampereen Suomalaisen Klubin esimiehen, professori **Paavo Hoikan** isännöimään klubi-iltaan osallistuimme kutsuvieraina. Sitä ennen Klubin johtokunnan puheenjohtaja, maakuntaneuvos **Matti Hokkanen** tarjosi meille kakkukahvit ja virvokkeita sekä esitteli Klubin tilat. Molemmat herrat toimivat koko päivän oppainamme.

Professori **Auli Hakulinen** esitelmöi klubi-illassa aiheesta "Suomen kielen tila nyt". Ajankohtaisena lähtökohtana oli hänen toimittamansa, suuren suosion saavuttanut Iso Suomen Kielioppi. "Maailman noin 6000 kielestä moni on tänä päivänä uhanalainen. Kielten diversiteetti supistuu. Noin kymmenen kieltä kuolee vuosittain, mutta suomenkielellä ei ole hätää. Englanninkielen ylivoima alkaneet heiketä noin vuoden 2050 paikkeilla."

Inarin saame kielipesässä

Kielitieteellisessä mielessä Suomi kuuluu maailman harvinaisiin kielialueisiin. Suomenkieli on jo sinänsä aika harvinainen, mutta sitä puhutaan myös rajojemme ulkopuolella.

Sen sijaan Inarin saame on harvinaisuus, koska sitä puhutaan ainoastaan Suomessa. Vastaavanlaisia, vain yhden valtion alueella puhuttuja kieliä on maailmassa vain noin 200. Siksi Inarin saame on pantu "kielipesään", kuten professori Auli Hakulinen asian ilmaisi. Se on hieno asia!

Johtokunnan vierailu Tampereelle päättyi yhteisesti nautittuun illalliseen.

Weijo Pitkänen

Klubi-illassa toukokuussa

MM-urheilua ja Iloista Teatteria

Klubin perinteinen toukokuun Helsingin-ilta kärsi lievästä – ja perinteisestä – yleisökadosta. Paikalla olleita puoltasataa uskollista hemmoteltiin kuitenkin harvinaisella sanan ja sävelten taituruudella.

■ Eduskunnan varapuhemies, Yleisurheilun MM-kisojen järjestelytoimikunnan puheenjohtaja **Ilkka Kanerva** esitteli Helsingissä 6.-14. elokuuta järjestettyjen kisojen valmisteluja. Pätevässä esityksessään hän taustoitti aluksi tätä Suomelle hiukan yllättäenkin myönnettyä megatapahtumaa kertomalla Nairobissa pidetystä ratkaisevasta kokouksesta, jossa suomalaiset vyöryttivät asiansa taakse delegaation kerrallaan, viime kädessä jopa laulun ”Näin minä neitonen sinulle laulan” sanoin.

Se että Helsinki nappasi kisat muutama reippaasti suuremman metropolin edestä perustui Kanervan arvon mukaan maan yleisesti nauttimaan goodwilliin ja myös Suomen maineeseen turvallisena maana. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että järjestäjät olisivat voineet tinkiä turvatoimista. Niiden takana oli näytävä organisaatio, johon kuuluivat poliisin, pelastuslaitoksen, tulin, puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen ohella kansanvälisiä yhteistyökumppaneita.

Kova haaste, selvittiinkö siitä?

Otettu haaste oli kova, ei vähiten siksi, että Helsingin legendaarisen Olympiastadionin pelättiin olevan yli 200 maasta tuleville urheilijoille kovin pieni. Tilanteen hallitsemiseksi järjestäjiltä vaadittiin luovia ratkaisuja. Monet näistä nostavat kustannuksia, jotka joka tapauksessa nousevat huomattaviksi.

Kun valtion ja kaupungin suoranaisten rahallinen panostus kisoihin on kokonaisuuteen katsoen vähäinen, onkin talouspuolen hoitamisessa erityistä haastetta. Tässä vaiheessa lipunmyynti on sujumassa erinomaisesti – toukokuun puolella välissä kaksi kolmasosa lipuista on myyty, ja lisää tilauksia tulee päivittäin. Koska pääsylippujen myynnin merkitys kisojen varainhankinnassa on yleensäkin varsin suuri, ei lippuja voitu Kanervan mukaan tarjota myyntiin ”Anttilan hinnoilla”.

MM-kisat olivat suurin koskaan Suomessa järjestetty tapahtuma, eikä vastaavan kokoluokan tapahtumaa ole näköpiirissä tulevaisuudessakaan. Sen lisäksi, että kisoilla varmasti on Helsingille, Espoolle ja Vantaalle suuri myönteinen taloudellinen merkitys, Helsingin näkyvyys medioissa – ennen muuta televisiossa – muodostui ennen näkemättömäksi.

UIT ilahdutti Klubi-illassa

Klubi-illan musiikista vastasi Uuden Iloisen Teatterin UIT:n ja Eastway-tuotantoyhtiön taiteilijaryhmä **Sinikka Sokka, Ulla Tapaninen, Marika Tuhkala, Puntti Valtonen, Sami Saari** ja **Toni Wahlström** sekä upeasti pianon ääressä työskennellyt kapellimestari **Riku Niemi**.

Seitsikko tarjosi klubiveljille mykistävän taidokkaan valikoiman syksyllä Peacockissa ensi-iltaan tulevan musikaalin "Ain't Misbehavin'" (En katso muihin) sävelmistä. Kuullun ja koetun perusteella tämä "**Fats**" **Wallerin** legendaarinen Broadway-hitti tulee kuulumaan syksyn ohitamattomiin kulttuuritapahtumiin.

Olli Alho

Itse Segerstam Kirjaillassa

■ Lokakuun kirjailtaan (ma 3.10.2005 klo 19) ei kannata jättää tulematta. Klubilaisilla on harvinainen mahdollisuus tavata säveltäjä, kapellimestari Leif Segerstam.

Yleisradion ohjelmistopäällikön, filosofian maisteri Minna Lindgrenin kirjoittama Leif Segerstam NYT! on kertomus ihmelmäpsestä, joka oppi soittamaan pianoa, viulua, alttoviulua, kaikkia vaskipuhaltimia ja nokka-huilua ja joka soitti jazzia striptease -esityksessä 13-vuotiaana.

"Olen nyt täyttänyt elämäni tarkoituksen", sanoo Leif Segerstam, joka tietää olevansa yksi linkki musiikin evoluutiossa. Hän taistelee sitä "rappiota ja rutinoitumista" vastaan, joka uhkaa kuuntelemista ja musiikin harjoittamista.

Segerstam valitsee säveliä nopeasti ja paljon. Nopeasti ja paljon hän myös ajaa autoa sekä syö ja juo. Sen sijaan hän kävelee verkkaisesti. Hän rakastaa numeroita, ja sinfonian numero 69 alussa hänellä olikin ongelma: "Vei enemmän aikaa keksiä sisäsiisti nimi kuin säveltää itse teos."

Mahdottomista aikatauluistaan huolimatta Segerstam on antanut täyden panoksensa teoksen kirjoittamiseen, sillä hän ymmärtää, että kirja "universumin piilo-Mozartista" saattaisi hyvinkin kiinnostaa lukijoita.

*Kirjaillan isäntä
Veikko Sonninen.*

Uusi jättinaapuri Klubille

On nähty, koettu ja hämmästely, mitä on tapahtunut Helsingin ytimessä, muinaisen "Narinkan" paikalla, aivan Klubin naapurissa: SRV Viitokset Oy on saanut meidän jättinaapurimme Kampin terminaalien rakennustyöt valmiiksi!

Klubimme jäsen STRV Viitoset oy:n toimitusjohtaja Juha Pekka Ojala esitteli itse projektia ja katsojille oli mahdollisuus tutustua valmiina olleeseen osaan.

Ilmakuva Kampin alueesta

■ Terminaalitilat ja ensimmäiset liikkeet avattiin yleisölle 2. kesäkuuta. Espoon liikenne aloitti uudessa Kampissa sunnuntaina 5. kesäkuuta, ja kaukoliikenne seuraavana päivänä.

Rakennustyömaa vailla vertaa

Kamppi on Suomessa poikkeuksellisen suuri ja haastava rakennustyömaa. Koko neljän hehtaarin alue aivan Helsingin ydinkeskustassa on jo haaste sinänsä. Työmaa onkin jaettu viiteen eri lohkokoon, jolla jokaisella on oma vastaava mestarinsa.

Koko rakennustyömaan tuotannosta on vastannut DI **Heimo Sillanpää**, projektipäällikkönä on **Markku Muhonen** ja terminaalin vastaavana mestarina **Jukka Nikkola**.

Työmaalogistiikka on ollut keskeisessä asemassa Kampin toteutuksessa. Maanrakennusvaiheen aikana Kampista kuljetettiin pois 200 000 kuutiometriä maata ja 230 000 kuutiota kiveä ja kalliota. Näiden kuljettamiseen tarvittiin 60 000 autokuormaa.

Haasteena logistiikka ja työturvallisuus

Vielä suurempi haaste oli työmaalle tuotavat materiaalivirrat. Näitä varten kehitettiin oma internet-pohjainen logistiikkajärjestelmä, jonka avulla noin 100 päivittäistä tavaratoimitusta on saatu työmaalle oikeaan aikaan ja oikeaan paikkaan häiritsemättä kohtuuttomasti lähialueen liikennettä.

Työmaalla on kehitetty myös useita työturvallisuutta parantavia menetelmiä. Aivan uutta suomalaisella rakennustyömaalla on ollut kaikkien työntekijöiden perehdyttäminen ennen sähköisen kulkuluvan saantia. Sähköinen kulkulupa, samoin kuin kypärä ja turvaliivit ovat olleet pakollisia työmaalla liikuttaessa.

Työtapaturmia onkin sattunut työmaalla sen kokoon nähden poikkeuksellisen vähän. Yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa ei Kampissa ole kulkuneuvojen lähes kolmen vuoden aikana tapahtunut.

Kampissa on tähän mennessä työkennellyt yhteensä yli 5 000 henkeä. Suurimmillaan työntekijämäärä oli maaliskuussa 2005. Tuolloin työmaan henkilövahvuus oli noin 1 200.

Työmaan sijainti on edellyttänyt myös voimakasta panostusta tiedottamiseen. Projektin internetsivujen webkameraa on yleisö seurannut innokkaasti. Neljä kertaa työmaa järjesti yhdessä lähialueen yritysten kanssa Raksabileet, joissa yleisöllä oli mahdollisuus päästä tutustumaan työmaahan opastetulla bussikerroksella.

Terminaalit vankkaa tekoa

Kampin terminaalien betonirakenteilta edellytetään 100 vuoden käyttöikää. Sataan vuoteen ei betonirakenteita siis täydy korjata, mutta toki ne kestävät paikoillaan huomattavasti kauemminkin. Muutenkin rakenteet ovat erittäin massiivisia, ja linja-autojen liikkuminen terminaaleissa edellytti myös poikkeuksellisen suuria jännevälejä rakenteisiin.

Matkustaja-aulat eivät kuitenkaan ole massiivisia halleja vaan miellyttäviä, valoisia tiloja. Kampin terminaalien pääsuunnittelija on **Aki Davidsson**. Rakennesuunnittelusta on vastannut Aaro Kohonen Oy.

Kaikki Kampin rakennustyömaan tunnusluvut ovat hätkähdyttäviä: betonia on käytetty 80 000 kuutiometriä, jännitepunosta kului 660 kilometriä, terästä on mennyt 9 miljoonaa kiloa.

Rakennustyöt jatkuvat Kampissa

Rakennustyöt Kampissa jatkuvat, mutta asiakkaille ja matkustajille on järjestetty selkeät ja turvalliset kulkuyhteydet uusiin terminaaleihin ja liikkeisiin.

Ympäröivien katujen ja Narinkan päällystystyöt valmistuvat vuoden 2005 aikana. Viimeisenä tehdään Tennispalatin aukio, joka on valmis kesällä 2006.

Kampin kauppakeskus avaa kokonaisuudessaan ovensa maaliskuun alussa 2006.

Kampin uudet asunnot valmistuvat vaiheittain loppuvuoden 2005 aikana siten, että ensimmäinen talo *Anna* valmis-

tuu syyskuussa. Sitä seuraa *Frederik* marraskuun lopussa ja viimeisenä valmistuu *Salomo* joulukuussa.

Yhteensä Kampiin tulee 99 uutta asuntoa. Korkealuokkaiset asunnot ovat 40–120 neliömetrin suuruisia. Keskipinta-ala on 60 neliötä. Kampin asunnot tarjoavat ainutlaatuisen mahdollisuuden asua uudessa asunnossa keskellä Helsinkiä kaikkien palvelujen vieressä.

Kamppiin rakennetaan myös uutta toimistotilaa 12 000 neliötä. *Trigoras* nimetyn kolmen toimistotalon sarja nousee Urho Kekkosen kadun varteen. Toimistot valmistuvat myös loppuvuoden 2005 aikana. Rakennusten julkisivut on toteutettu tähän kohteeseen valmistetuista tiilistä samaan tapaan kuin Eduskunnan uusi lisärakennus.

Toimistotilat joustavat tarpeen mukaan koppikonttoreista avomaisemaan. Lattiatasoon asti avautuvien ikkunoiden rytmiä kutsutaan arkkitehtuurissa stokastiseksi. Se tarkoittaa, että nykyaikaisia ratkaisuja hyödyntävä toteutus ei pakota mitoittamaan ja sijoittamaan valoaukkoja esimerkiksi kantavien rakenteiden ehdoilla.

Trigoran toimistojen tehokkuus onkin aivan omaa luokkaansa. Niiden kohdalla ei kannatakaan tuijottaa ainoastaan neliöhintaa. Kun verrataan vanhojen, saaneerattujen toimistojen ja Trigoran tehokkuutta per työntekijä, huomataan on selkeä ero kokonaiskustannuksissa

SVR Viitoset Oy

Jokohan päästään tosijahtiin!

Haulikkoammunnan taitoja hiottiin jälleen elokuussa

■ Santahaminan Erämiesten ystävällisellä myötävaikutuksella meillä oli jälleenmahdollisuus kohentaa ampumataitojamme. Itse ammunnan opetus tapahtui skeet-, trap- ja sportingradoilla, jotka sijaitsevat Santahaminassa.

Skeetammunta suoritetaan kahdeksalta lähekkäiseltä ammuntapaikalta. Ampumapaikkoja kutsutaan "kiviksi". Kiekot lähtevät kahdesta vastakkaisesta erikorkuisesta tornista.

Kiekot voidaan laukaista erikseen tai yhtäaikaan.

Ampuja komentaa kiekon lähtemään, kun on henkisesti valmis ampumaan. Sama pätee muihinkin kiekkolajeihin. Trapissa ammutaan pakenevia kiekkoja. Sportingissa taas matkitaan kaikkia mahdollisia metsästystilanteita jopa jäniksen ampumista. Tällöin kiekko rullaa pitkien maata ja pomppaa mahdollisen epätasaisuuden osuessa kohdalle.

Tämä oli toinen kerta tänä vuonna, kun saimme nauttia Santahaminan loistavista ampumaradoista. Ampujia oli

25, ja ammuttavia kiekkoja lähetettiin 1675.

Mukana oli myös vasta-alkajia, mikä ilahdutti minua suuresti.

Kouluttajia oli viisi ampujaa, mm. sportingin ensimmäinen suomenmestari. Yksi kouluttajista oli klubimme jäsen **Kari Pesonen**, joka on huippuampuja ja -kouluttaja.

Haulikkoammuntataitoja on nyt hiottu niin moneen kertaan, että olisi varsin kohtuullista päästä soveltamaan niitä. Fasaanijahti, vaikka pienimuotoinenkin, on varsin antoisa. Siinä pääsee, toisin kuin jänisjahdissa, useampaan kertaan hyödyntämään hankittuja taitoja.

Minulle on esitetty useita toivomuksia, että klubi järjestäisi fasaanijahdin, kuten aiemmin on ollut tapana. Tällä hetkellä näyttää todennäköiseltä, että Santahamina olisi käytettävissämme jatkossakin.

Waidmannsheil!

Pertti Calonius

Saarela ja Aarnio tennismestareita

■ Klubin tennismestaruudet kaksinpelissä ratkottiin 22.--23. huhtikuuta Talin Tenniskeskuksessa. Osallistujien määrä jäi vähäiseksi verrattuna tennistä harrastaviin klubilaisiin. Kymmenestä ilmoitautuneesta seitsemän pelaajaa pääsi kentälle näyttämään tennistaitojaan.

Sarjassa yli 70 vuotta Mane Saarela taisteli tiensä loppuotteluun voittamalla erittäin tiukassa ottelussa Aimo Seistolán 3-6, 7-5, 10-7. Mestaruusottelun Saarela voitti Pentti Ojantakasta vastaan 6-3, 6-1. Ikäluokan 56-69 mestaruuden voitti kolmannen kerran peräkkäin Kari Aarnio

Golfpallo pieni pyörä

■ Kun kirjoitan tätä, on Helsingin Suomalaisen Klubin Golfmestaruuskilpailuun aikaa yksi viikko. Vaikka tätä lukiessasi kilpailu on jo käyty, on syytä kerrata vielä niitä muutoksia, joita kilpailuun on vuoden 2004 jälkeen tehty:

- Vuonna 1971 laadituissa kilpailusäännöissä määrätään kilpailu pidettäväksi vuosittain Talissa. Silloin golfareita oli viisi. Pelaajien määrä Klubissa ja Koko Suomessa on kasvanut siitä satakertaiseksi. Jo 1990-luvulla tultiin tilanteeseen, jossa kisa ei enää mahtunut yksinomaan Taliin, vaan kilpailu piti jakaa kahdelle kentälle.

- Toiseksi kentäksi saatiin Master. Kentän vuokrahinta Talissa oli yli 10.000 "mummonmarkkaa". Kisaan osallistuminen maksoi jollekin 15 euroa ja joillekin toisille 75 euroa. Talissa pelaavien kenttävuokra/osallistuja maksoi lisäksi 25 euroa Klubille.

Tässä tilanteessa Klubin johtokunta harrastusjaoston esityksestä antoi golf-toimikunnalle ehdotuksen:

Kisa on HELSINGIN SUOMALAISEN KLUBIN GOLFESTARUUSKILPAILU, ja osallistumismaksu on kaikille sama, pelattakoon kisa missä tahansa.

Golf-toimikunta neuvottelikin kenttien (Tali ja Master) kanssa sopimuksen, jonka mukaan Klubi ei maksa kentänvaraamisesta vuokraa, vaan ajoastaan greenfeen 55 euroa jokaisesta osallistujasta.

Arvattiin kyllä, että murinaakin kuuluu. Onkin hyvä, että asiasta keskustellaan ja otetaan kantaa. Välinpitämättömyys olisi huono juttu. Joku viisas on sanonut: puro lakkaa solisemasta, jos siitä perataan kivet pois. Mutta nyt kilpailumaksu on ainakin tasapuolinen eikä sisällä muuta kuin greenfeen. Näin ainakin vuonna 2005.

Kunnia ja kiitos siitä kuuluu niille sponsori-klubiveljille, jotka ovat kattaneet lahjoituksillaan palkintopöydän. Seuraavassa lehdessä golfkilpailusta lisää.

Jusa Laurila

lyömällä loppuottelussa Erkki Kuparin numeroin 6-2, 6-0.

Alle 55 -vuotiaiden hallitseva mestari Björn Kivimäki ei saanut haastajaa kentälle asti ehdokkaiden sairastuttua ennen finaalia.

Seuraavan kerran klubitennistä pe-

lataan kilpailumielessä sunnuntaina 16. lokakuuta, jolloin pelataan nelinpelimestaruuksista Round Robin systeemillä.

Tennisterveisin

Jussi Neste

SYYSKAUDEN 2005 OHJELMA

13.09. (ti) LOUNASVIERAS klo 11.30

Vieraana professori Antti Saarialho: USA:n apu
"suurelle ja mahtavalle" toisessa maailmansodassa.

15.09. (to) UUDET JÄSENET klo 17.30

Johtokunnan ja tilojen esittely uusille jäsenille.

KLUBI-ILTA klo 19

Teemailtojen vetäjät osallistuvat Olli Alhon johdolla paneeliin,
jossa kertovat lyhyesti teema-alueestaan ja tulevan syksyn
ohjelmasta. Illan alussa esiintyvät orkesteri ja kuoro,
orkesteri ehkä myöhemminkin.

27.09. (ti) HISTORIAN ILTA

Aihe: 1950-luku – onnen aikaako? Isäntänä Jyrki Vesikansa.

03.10. (ma) KIRJAILTA klo 19. AVEC.

06.10. (to) SOTILASPOLITIIKAN ILTA klo 19

Aihe: Islamistinen terrorismi. Isäntänä ja alustajana
ev Erkki Nordberg.

09.10. (su) KUORON 5-VUOTISJUHLAKONSERTTI. AVEC.

Konsertti pidetään Ritarihuoneella klo 15.

11.10. (ti) LOUNASVIERAS klo 11.30

20.10. (to) KLUBI-ILTA klo 19

Vieraana Wenzel Hagelstam: Antiikkimarkkinat tänään.

27.10. (to) ULKOPOLITIIKAN ILTA klo 19

Ministeri Jaakko Iloniemi: Yhdysvallat - Venäjä - Kiina

03.11. (to) VIINI-ILTA. AVEC.

07.11. (ma) KIRJAILTA klo 19. AVEC.

Dos. Lasse Lehtonen: Lääke vai luontaislääke?
Isäntinä toimivat Pauli Karli ja Paavo Mäkelä.

15.11. (ti) LOUNASVIERAS klo 11.30

Vieraana tekniikan tohtori Aino Niskanen: Suomalaisuusaate ja arkkitehdin elämäntyö. Väinö Vähäkallion tuotanto historiassa ja verkostot.

17.11. (to) SYYSKOKOUS klo 18

KLUBI-ILTA klo 19

21.11. ELOKUVALTA. AVEC.

Lotista kertova elokuva "Luottamus" Bio Rex:ssä.

24.11. (to) OIKEUSPOLITIIKAN ILTA klo 19

Vieraana urheilu oikeuden professori Heikki Halila ja ajankohtaisena aiheenaan "Miten oikeusjärjestys vaikuttaa urheilutoimintaan". Isäntänä Jukka Pasanen.

01.12. (to) TALOUSPOLITIIKAN ILTA

Aihe: Sijoitustoiminta. Vieraina prof Eero Pätäri, salkunhoitajat Petri Deryng ja Björn Lindström. Isäntänä Martti Enäjärvi

04.12. (su) KUORON JOULUKONSERTTI ORIMATTILASSA. AVEC.

Konsertti pidetään Orimattilan kirkossa klo 15.

06.12. (ti) ITSENÄISYSPÄIVÄN JUHLA KLUBILLA klo 19. AVEC.9.12. (pe) KUORON JOULUKONSERTTI VANHASSA KIRKOSSA klo 19. AVEC.15.12. (to) KLUBIN PIKKUJOULU klo19.AVEC.

Kaikki teemaillat alkavat klo 19.

Seisova pöytä ajalla 18.00–18.45.

Tarkennukset ohjelmiin saat jäsentiedotteissa.

Avec tilaisuudet on merkitty kunkin ohjelman kohdalla.

Klubin ravintolan ilmoitus

Klubin ravintolan ilmoitus

KLUBIN HALLINTO 2005

Kunniapuheenjohtaja: lehdistöneuvos Mikko Pohtola

Kunniajäsenet: varatuomari Risto Alaviuhkola, pääjohtaja Martti Enäjärvi, osasto-
päällikkö Karl-Heinz Henn, opetusneuvos Antti Henttonen, järjestöneuvos Matti
Höysti, varatuomari Pertti Kolve, toimitusjohtaja Eino Papinniemi, toimitusjohtaja
Mauno Saarela, professori Eero Saarenheimo, kapellimestari Aarno Walli.

Klubin johtokunta:

toimitusjohtaja Matti Viljanen, varapuheenjohtaja, matti.viljanen@insinööri.fi
toimitusjohtaja Leif Eklöf, webmaster@klubi.fi
hovioikeudenlaamanni Elias Iirola, eiirola@welho.com
hovioikeudenlaamanni Ukko Kiviharju, ukko.kiviharju@om.fi
diplomi-insinööri Leif Nordin, leif.nordin@berggren.fi
valtiotieteen tohtori Weijo Pitkänen, weijo@eevalip.pp.fi
toimitusjohtaja Timo Turunen, timo.turunen@mpoli.fi
varanotaari Pertti Virkkunen, pertti.virkkunen@sibelius.fi

TOIMIKUNNAT JA JAOSTOT:**Talous- ja hallintotoimikunta:**

Pertti Virkkunen, puheenjohtaja, Lauri Jouppi, Kari Karvonen, Jussi Koskinen, Jussi
Selinheimo, Jens Stormbom, Timo Turunen, Jouko Liusvaara, sihteeri

IT -jaosto:

Leif Nordin, puheenjohtaja, Leif Eklöf, Jari Karpakka, Teppo Oranne, Tuomo Tuomi,
Pertti Virkkunen, Nikolai Ylirotu, Jouko Liusvaara, sihteeri

Ohjelmajaosto:

Olli Alho, puheenjohtaja, Rainer Friberg, Aarno Kaila, Timo Kivi-Koskinen, Ere
Kokkonen, Henrik Lamberg, Pekka Piispanen, Pekka Ritvos, teemailtojen vetäjät:
Martti Enäjärvi, Pauli Karli, Ukko Kiviharju, Paavo Mäkelä, Erkki Nordberg, Jyrki
Vesikansa, Jouko Liusvaara, sihteeri

Kulttuurijaosto:

Weijo Pitkänen, puheenjohtaja, Keijo K. Kulha, Antti Lassila, Kauko Lehti, Jouni
Mykkänen, Veikko Sonninen, Tuomo Tuomi, Jouko Liusvaara, sihteeri

Harrastusjaosto:

Leif Eklöf, puheenjohtaja, Ahto Alander, Pertti Calonius, Kalevi Karenius, Jussi
Neste, Jussi Papinniemi, Heikki Sarso, Pertti Tolla, Erkki Tulppala, Kari Wallin, Jouko
Liusvaara, sihteeri.

Klubitoimikunta:

Mikko Pohtola, puheenjohtaja, Martti Enäjärvi, Ukko Kiviharju, Leo Lehdistö, Pekka
Ritvos, Jouko Liusvaara, sihteeri

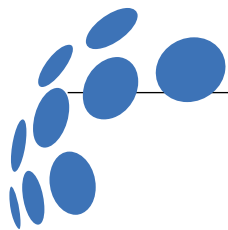
Koordinaatio- ja tiedotustoimikunta:

suurimpien ja tarvittaessa muidenkin jaostojen puheenjohtajat, Pekka Kostamo,
Klubin lehden päätoimittaja, Jouko Liusvaara, Klubin toiminnanjohtaja, Marita
Enqvist, Klubin sihteeri

Toiminnanjohtaja: eversti Jouko Liusvaara, toiminnanjohtaja@klubi.fi

Sihteeri: myyntipäällikkö, MJD Marita Enqvist, sihteeri@klubi.fi

Klubimestarit: Jarmo Heinonen, Arto Toivanen, klubimestari@klubi.fi

Tee maailmastasi nopeampi. Hanki Elisa Laajakaista.

Elisa Laajakaista on hyvin, hyvin nopea internetyhteys. Kiinteällä kuukausimaksulla netti on jatkuvasti käytössä ilman odottelua. Elisa Laajakaista sopii niin perheikäyttöön, etätyöyhteyksiin kuin pienyrityksenkin tarpeisiin.

Elisa Laajakaistan kuukausimaksuista saat Bonusta S-Etukortilla. Ja jos sinulla on Elisan matkapuhelinliittymä, saat vielä lisätua Elisa Etusopimuksella. Lisätietoja saat numerosta 0800 95 050 ja osoitteesta www.elisa.fi/laajakaista. Tervetuloa nopeiden yhteyksien maailmaan.

Elisa Laajakaistaa varten tarvitet tietokoneen, jossa on verkkokortti, ADSL-modeemiin sekä palomuuri- ja virusturvaohjelmiston.

Elisa Laajakaistaa myyvät mm. ELISA SHOPIT, GIGANTTI, GSM-STORE, MARKANTALO, MUSTA PÖRSSI, ONOFF, PC-SUPERSTORE, SETELE JA STOCKMANN.

FIM Russia Small Cap. Raha haisee myös rajan takana.

Uusi kasvaviin yrityksiin sijoittava FIM Russia Small Cap erikoissijoitusrahasto on riskiä sietävän valinta. Tee sijoitus syyskuun aikana, säästät merkintäpalkkion 2 %. Alkaen 12.9.2005.

FIM

Omistautunut sijoittamiseen

www.fim.com